

EESTI SPORDI infoleht

Jalgpallihooaeg täies hoos lk 10

Intervjuu WADA juhi Harri Syväsalminga lk 8-9

Eesti võõrustab WADA aastakoosolekut lk 9

Spordiinfo väärtus on kiiresti kasvamas lk 3-5

Meediasuhtluse probleemid pole ühepoolsed

Olukord, kus spordiorganisatsiooni ja meedia-kanali vahelises suhtes tekib mõra, pole midagi uut.

Üldjuhul kiputakse sassiläänud suhtes süüdistama teist, harva ka kolmandat poolt. Süüdistused on seinast seina, kuid põhiliselt sajab spordiorganisatsioonid ajakirjanikke suutmatusest valgustada spordiala adekvaatselt, ajakirjanikud spordiinimesi omakorda saamatusest spordiinfo edastamisest.

Sellistel puhkudel on süü tavaliselt mõlemapoolne, põhinedes eelkõige suutmatusest/tahtmatusest/laiskusest kokku leppida selgetes mängureeglites.

Mängureeglite puudumine viib varem või hiljem ebakõladeni, raskematel juhtudel tõsiste tülideni. EOK on meediasuhtluse reegleid paika pannud ja lihvitud alates 1997. aastast, kuid täna ei saa täie rinnaga öelda, et kõik lihvitud omal kohal oleks. Iga päev toob esile uusi finesse, mis ka meediasuhtluse reeglite üksikasju korrigeerivad.

Oleme täheldanud, et põhilised probleemid meediakontaktides saavad alguse erinevatest arusaamadest verbaalse suhtluse reeglites. Siin ongi tegelikult kogu probleemi tuum. Igapäevane suhtlemine on üks asi ja siin on omad reeglid. Meediasuhtlus on paraku teine teema ja siin aktsepteeritud reeglid ei lange tavaliselt kokku igapäevasuhtluse omadega. Kuna Eesti ühiskond on väike ja korporatiivne, kipuvad piirid igapäeva- ja meediasuhtluse reeglite vahel hõõrduma või hoopiski kaduma.

Siin võiks jälle üle korrata mõned meediasuhtluse reeglid, millest kinnipidamine teeb elu kergemaks nii ühel kui teisel poolel.

Suhtlemise vorm ja nüansid, näiteks ütelugemine lepatakse kokku enne suhtlemisprotsessi (intervjuu) algust. Näiteks intervjuus kirjutavale presile on tegelikult viis suhtlemistasandit: 1. **On the record** – täielikuks tsiteerimiseks ehk kõike, mida öeldud võib kasutada täies mahus ja allikaviidetega; 2. **Not for direct quotation** – kõike võib kasutada, ka allika nime kasutades, kuid mitte otsese tsitaadina – ajakirjanik võib tsiteeritava juttu kasutada oma parafraasina; 3. **On background** – anonüümseks kasutamiseks; 4. **On deep background** – ei mingit viidet allikale, info on lihtsalt tausta loomiseks ja teema kajastamise kergendamiseks. 5. **Off the record** – info pole mingil määral kasutamiseks.

Selleks, et ükskõik, milline intervjuu õnnestuks, peab teadma ka üht-teist sellest, mis pole kajastatud kirjutatud ega kirjutamata reeglites. Ehk siinkohal mõned nõuanded edukaks intervjuuks:

- Kuula küsimust!
- Ära häbene paluda küsimust korrata!
- Vajaduse korral esita vastuküsimus!
- Vasta mitmekülgsest, kuid ära lobise!
- Ära keeruta!
- Võid vastamisest keelduda.
- Ole vaba ja loomulik!
- Jälgi oma juttu!
- Ära vasta ühesõnaliselt!

Kui eelnevalt toodud nõuandeid jälgida, pole kahtlust, et pooled trumbid suhtluses meediaga on teie käes. Ning ärge kunagi keelduge intervjuust – ameerika ajakirjanduses tavatsetakse öelda: *no comments – guilty!* (ei kommentaari – oled süüdi!)

Kuu teema

Sport on info ja infotehnoloogia kontekstis sabassõrkija. Viimasel ajal on hakanud jää siiski sulama, loodud mitmeid huvitavaid projekte ning alustatud konsultatsioone ja diskussioone spordi info- ja kommunikatsioonitehnoloogilise lõhe ületamiseks. Aprilli alguses toimunud seminar "Spordiinfo - info spordis" oli üks kivikesi müüris, mille ladumist on alles alustatud. Eesti Olümpiakomitee, Eesti Spordi Keskkliidu ja Eesti Spordiajakirjanike Liidu korraldatud seminaril esinesid oma ala parimad asjatundjad, kitsamaks eesmärgiks oli spordiorganisatsioonide ja spordimeedia vahelise koostöö parandamine.

A - aktuaalne

Intervjuu: Vello Kuhi 6-7

Esti Kultuurkapitali kehakultuuri ja spordi sihtkapitali nõukogu esimees Vello Kuhi selgitab kapitali rahajagamise põhimõtteid.

Uued tuuled: intervjuu WADA peasekretäri Harri Syväsalminga 8-9

7.-9. maini viibis Tallinnas Maailma Antidopingu Agentuuri (WADA) peasekretär Harri Syväsalmi, kes valmistas ette WADA aastakoosoleku läbiviimist eeloleval suvel Tallinnas.

Kuu sündmus: pallimängud kolivad välisväljakutele 10

Aprill ja mai on need kuud, mil enamikes saalides mängitavatel pallimängualadel selguvad Eesti meistrid ning õige pea ainuvalitsuse oma kätte kuningas jalgpall.

B - organisatsioonid

EOK täiskogu ja ESK esindajatekogu 12

25. aprillil toimunud Eesti Spordi Keskkliidu esindajatekogu korralisel koosolekul otsustati ühegi vastuhäälta kiita heaks ESK ja EOK ühinemine ning fikseerida juriidiliseks ühinemiseviisiks, et EOK on ühendav ja ESK ühendatav organisatsioon.

27. aprillil toimunud EOK korralisel täiskogu koosolekul vaadati läbi EOK ja ESK kavandatava ühinemise analüüs ning kiideti eelseisev ühinemine heaks.

ESK ja EOK infotunnid 13

Infotundides on räägitud mitmetel erinevatel teemadel nagu autoriõigused, Audentese spordikool, EOK ja ESK ühinemine, spordileksikon jne.

EOK koostööpartner:

Antalis 14-15

Uustulnuk Eesti paberimüügi turul AS Antalis pakub klientidele kõige suuremat valikut ja olgu tegemist mis tahes sooviga kuni 2000-st pakutatavast nimetusest, jõuab see tellijani operatiivselt.

Spordimuseum: uus konkurss direktori kohale 17

Kultuuriminister Signe Kivi kuulutas välja uue konkursi spordimuseumi direktori ametikohale. Kandidaatide esitamise tähtaeg on 1. juuni.

C - nõuanne

Eestvedajad – spordiklubi raudvara 18

Iga spordiklubi vajab eesmärkide teostamiseks majanduslikke ressursse, kuid eelkõige siiski inimesi – juhte, treenereid, juhendajaid ja teisi, kes soovivad oma aktiivse tegevusega vedada klubi programme.

D - Rahvusvaheline

Jät kub ROK-i presidendikampaania . . 19

X - info

Kalevi 100. aasta juubel tulekul . . . 20

E - kommentaar

Muutuv keskkond ja spordi strateegilised valikud 22

ESK peaspetsialist Joe Noormets: Eesti spordiorganisatsioon on märkimisväärselt strateegiliste valikute ees. Millest lähtutakse edasistes tegevustes? Kas ja kui palju arvestatakse ühiskonnas aset leidnud ja leidvaid muutusi?

EESTI SPORDI infoleht

Eesti Spordi Infoleht Aprill 2001, nr. 2 (2) Ilmub alates 2001. a.

Vastutav toimetaja: Sven Sommer sven@eok.ee
Tegevtoimetaja: Raimo Nõu
raimo@esk.sport.ee

Väljaandjad:

Eesti Olümpiakomitee

Regati pst 1, 11911 Tallinn
Tel. 3726398081
3726398082
3726398772
Faks 3726398773
E-post eok@online.ee
www www.eok.ee

Eesti Spordi Keskkliit

Regati pst 1, 11911 Tallinn
Tel. 3726398050
3726398051
Faks 3726398053
E-post esk@esk.spn.ee
www www.sport.ee

Paber: Antalis

Betooni 6
11415 Tallinn
Tel. 3726201562
Faks 3726201572
E-post www.antalis.ee

Trükk: Prisma Print

Tartu mnt 63, 10115 Tallinn
Tel. 3726115530
Faks 3726115531
E-post prisma@prismaprint.ee
www www.prismaprint.ee

Kujundus: Gromit E.S.T.

Akadeemia tee 21
12618 Tallinn
Tel. 3726397075
Faks 3726397074
E-post info@est.ee

Spordiinfo väärtus on kasvamas

Even Suvi

Foto: Virge Burjer

Tänapäeva ühiskonnas tekib järjest suurem lõhe materiaalsete ja mittemateriaalsete väärtuste vahele. Info on üks sellistest strateegilistest väärtustest, mille "hind" on stabiilselt tõusnud ning vedanud endaga kaasa terve(d) tööstusharu(d).

Majandusmees Rain Lõhmus tõi Kiiresti Arenevate Ettevõtete kongressil välja huvitava võrdluse, milline on erinevate toodete ühe kilogrammi hind. Tabelit troonis Pentium III protsessor 87 000 dollarilise kilohinnaga (võrdluseks: kuld 9500 ja teras 0,38 dollarit kilogrammist).

Lõhmus sedastas ka järelduse: kui iga kilo toodet sisaldab üha rohkem infot, on seda tarvis üha enam koguda, töödelda ja liigutada ehk infotehnoloogia ja kommunikatsioonisektori ennakkasv pole mitte buum, vaid paratamatus.

Teisiti pole olukord ka spordis, ehkki sport on info ja infotehnoloogia kontekstis sabbasörkija.

Mitmekesine temaatika

Viimasel ajal on hakanud jää siiski sulama, loodud mitmeid huvitavaid projekte ning alustatud konsultatsioone ja diskussioone spordi info- ja kommunikatsioonitehnoloogilise lõhe ületamiseks. Aprilli alguses toimunud seminar "Spordiinfo – info spor-

dis" oli üks kivikesi müüris, mille ladumist on alles alustatud

Eesti Olümpiakomitee, Eesti Spordi Keskliidu ja Eesti Spordiajakirjanike Liidu korraldatud seminaril esinesid oma ala parimad asjatundjad, kitsamaks eesmärgiks oli spordiorganisatsioonide ja -meedia vahelise koostöö parandamine.

Info rollist ühiskonnas ja spordis kõneles Eesti Spordi Keskliidu peaspetsialist Joe Noormets. Meediakonsultant Raul Rebane käsitles oma ettekandes info tekkimist, tootmist ja tarbimist. Eesti Sporditurunduse juhatuse esimehe Sven Rannavälja ettekande teemaks oli info roll spordiala müügis. Ajakirjanikest said sõna Postimehe

sporditoimetuse juhataja Andrus Nilk ja ETV sporditoimetuse juhataja Marko Kaljuveer. Spordiorganisatsiooni meediasuhtluse teemal võttis sõna EOK avalike suhete juht Sven Sommer. Kõneaineks oli veel veebitemaatika, millest kõneles Sportneti juhataja Veiko Ulp ning infovahetus alaliitude vaatenurgast, millest rääkis Eesti Orienteerumislüüdi peasekretär Ormar Lutsberg.

Info roll ühiskonnas ja spordis

Eesti Spordi Keskliidu peaspetsialist Joe Noormets: "Kaasaja tehnilised ja efektiivsemad vahendid trükimeedia, raadio, televisioon ja internet on ühiskonna viinud massikommunikatsiooni ajastusse, mis on oma mõjult inimeste elule sarnane mass-tootmise, -transpordi ja -tarbimisega. Maailm on jätkuvalt "kahanenud".

TV-ajastul on spordist saanud masside vaatamäng. Suurimad spordivõistlused on traditsioonide, rituaali ja vaatamängulisuse esitused, mis on ühinenud "rahvaste mängude" pinge ja draamaga.

Alates 1960-ndatest on televisioon kasvavas tempos koloniseerinud spordikultuuri ja õnestanud spordiinstituutide ühis-kontrolli spordis toimuva üle. Oma positsioonide kaotuse tõttu on spordiorganisatsioonid sunnitud suhtuma meediasse kui tegurisse, mis on otsustav finantsilises mõttes ellujäämisel.

Meedia keskne roll spordis peitub osaliselt selle majanduslikus jõus, mis nagu eelpool mainitud, võimaldab dikteerida mängureeglid. Meedia, eriti TV, koondab tähelepanu esmajoones tippspordile, mis on kõige vaatamängulisem, põnevam, kus situatsioonid ja tähelepanu kese vahelduvad kiiresti ja pidevalt. Teised, spordi ja liikumiskultuuri "aeglasemad osad" jäävad meedias üha enam nähtamatuks ning spordi mõiste alt kõrvale.

Seda kinnitab ka spordiülekanne ülemaailmne vaatajakond. Miljonid inimesed, etnilisest või kultuurilisest taustast ning elukohast sõltumata, tarbivad otsepildis samaaegselt samu üritusi, samu spordialasid. Televisioonist on saanud inimeste spordikogemuse mõjuvõimas tõlgendaja ning oluline panuse andja ülemaailmsele spordialade monokultuurilisele (rõhuasetus selles kitsas spordialade ringis varieerub õnneks siiski veel kontinenditi) korraldusele. Vähempopulaarsete alade ja ürituste osaks jääb heal juhul vaid kajastamine videokokkuvõtetes.

On selge, et kaasaegses "informatsiooniühiskonnas" üsna suur osa ümbritsevast tõelisusest on sümbolne, sotsiaalselt konstrueeritud ja diskursiivselt manipuleeritud. Me oleme tunnistajaks "tava" ehk reaalsest spordist erineva spordi esilekerkimisele, mis asetub senikehtiva spordi reaalsuse vastu. Sport oma iseäraliku vormi ja mudeliga, kui kombineerida seda teise struktuuriga (televisioon), mis on oluliselt erineva vormi ja mudeliga, võib tekitada kolmanda struktuuri (sport televisioonis). See kolmas struktuur suudab pakkuda paremat nähtavust, rohkem infot, suuremat vaatajaskonda, enam põnevust jne. Kaasaegne tehnoloogia teeb TV-spordist parema kui reaalne sport tegelikult ongi – TV toodab spordi hüperreaalsuse. Kaugel pole aeg, kus kaks reaalsust – või reaalne ja hüperreaalne – võitlevad spordi tähenduse eest (lisaks juba klassikalisele debatile spordi olemuse üle).

Meil tuleb lisaks võrdselt eksisteerivate spordialade horisontaalsele kihile (aeroobikast kuni *wushun*) meediaajastul teadvustada endile spordialade vertikaalne kihi olemasolu, mis puudutab soorituse/esituse kvaliteeti, pingest, ürituse/tegevuse toimumiskiirust, eristades siin meedia seisukohalt reaalsed ja vähemreaalsed spordialad. Lisaks neile kahele kihile peame veel tarbija tasandil tegema vahet tegelikult müüvate ürituste ja "spordimeedia piltide" (kus keskpärasusest on tehtud/ tuleb teha "üritus") vahel.

Seega ootab meid ees spordialade täielik killustumine ja peame tunnistama ühtse ainuma tõe kadumist spordialade hindamisel."

Kuidas müüa sporti?

EOK koostööpartneri Havera tegevjuht Sven Rannaväli: "Vaatan spordi müümist kaheetapilise protsessina. Esimesel etapil toimub sponsorprogrammi loomiseks vajalike eelduste kaardistamine ja loomine ehk "toote tegemine".

Kõigepealt tuleb selgeks teha, millele otsitakse sponsoreid: kas sportlastele, võistkonnale (-ndadele), võistlustele... Seejärel saab püstitada sponsorprogrammide eesmärgid: kui suurt osa projektist peaks programm finantseerima ja kui palju ürituste kuludest peaks programm katma?

Edasi tuleb saavutada kokkulepped meedia-aga: kas ja mida on pakkuda televisioonile, sõlmida leping, milles on sätestatud sponsorite ja ürituste reklaamivõimalused ja auditooriumi suurus ning saavutada kokkulepped ka muu meediaga ehk näidata ära muu võimalik tähelepanu.

Pealtvaatajad on kogu ahela olulisim lüli, kusjuures eristada tuleks võistlustel käivaid ja televisiooni pealtvaatajaid. Hea oleks järele uurida, kui palju on pealtvaatajaid praegu ning kuidas meelitada vaatama potentsiaalseid huvilisi ehk kuidas "mängida" reklaami ja meelelahutu-

sega võistlustel. Oluline on välja selgitada olemasolevate pealtvaatajate "profiil".

Olulise osa võistlusest maksavad kinni sponsorid, kes aina vähem teevad seda filantroopidena. Sestap on oluline VIP-teenindus võistluspaiades, selle olemasolu ja võimalikkuse selgitamine juba enne lepingu sõlmimist. Samamoodi huvitab sponsoreid reklaamivõimalus võistluspaiades. Ette tuleks näha võimalikke konflikte võistluste ja klubide sponsorite vahel.

Alles pärast põhjalikku eeltööd saab käsile võtta sponsorprogrammi tegeliku loomise. Kõigepealt tuleb koostada sponsorprogrammi eelarve ja määratleda selle maht ning kujundada sponsorprogrammi struktuur: mitu sponsorit, millistes kategooriates, kui palju raha või teenuseid kelleltki tuleb.

Samamoodi tuleb võimalikult punktuuaalselt sätestada, mida sponsorid vastu saavad ehk luua sponsorpaketi sisu.

Sponsorprogrammi koostamisel maksaks tõsiselt analüüsida, missugustele firmadele tooks sponsorprogramm suurimat kasu. Veel jääb ette valmistada lepinguprojekt ning müügimaterjalid ja presentatsioon. Seejärel võib julgelt potentsiaalse sponsori uksest sisse astuda.

Saavutatav leping aga on alles sponsor-suhte algus. Järgneb teine etapp, mille käigus viiakse sponsorprogramm tegelikult ellu, teostatakse võetud kohustuste täitmine ja järelevalve ning sponsorite teenindamine. Kogu protsess on mõlemasünaalne ehk kunagi ei tohiks unustada tagasiside saamist sponsoritelt – sellega luuakse eeldused koostöö jätkumiseks tulevikuski."

Info trükimeediale

Postimehe sporditoimetuse juhataja Andrus Niik: "Trükimeedia (päevalehede) peamised huviobjektid on täna jaotatavad kolme suurde kategooriasse: võistlused, isikulood ja teemad.

Võistlustest huvitab trükimeediat Eesti sportlaste osalemine rahvusvahelistel tiit-

Info olemus veebiajastul portaali Sportnet näitel

Sportneti juhataja Veiko Ulp: "Internet on tõsiseltvõetav meediakanal. Internet annab kasutajale võimaluse, mis puudub teiste meediakanalite puhul: internet on kiireim ja odavam.

Internet on muutnud info olemust, teinud infovahetamise operatiivsemaks, lisandunud on uued võimalused nagu interaktiivsus, piirideta levik, piiramatu maht. Muutunud on ka uudise olemus – uudise elutsükkel on muutunud dünaamiliseks, on tekkinud seosed erinevate infoühikute vahel.

Spordiinfo kajastamise võimalused internetis on väga laialdased ulatudes koduleheküljest portaalin. Koduleheküljel ongi peaaugalt temaatiline "visiitkaart", tihti staatiline ja harva mahukas.

Võrguväljaanne on juba tõsine infokogumik, pakudes enamalt jaolt originaalinfot. Portaali iseloomustab nn püsiklientide olemasolu ning võimalikult mitmekülgne sihtrühma vajaduste rahuldamine.

Kuidas portaal infot töötleb? Sportneti näite põhjal võib öelda, et kasutame erinevaid allikaid: agenteure, internetti ja korrespondente. Huvi pakuvad nii uudised, tulemused kui võistlusinfo. Edastamine on lihtne, piisab vaid aadressi info@sportnet.ee teadmisest. Praegu ei tööta Sportnet 24 tundi ööpäevas, seetõttu eksisteerivad elementaarsed nn viimased tähtajad: esmaspäevast reedeni kella 8-22, laupäeval ja pühapäeval kella 14-22."

www.sportnet.ee

livõistlustel (olümpiamängud, MM- ja EM-võistlused, MK-etapid); Eestis toimuvad rahvusvahelised võistlused (Sule-memoriaal kergejõustikus, judoturniir, Tallinna Mõök, sõudeergomeetrid, Kerese maleturniir, naiste tenniseturniir, Tallinna rattasõit, maavõistlused, rallid jne) ning Eesti meistrivõistlused (kergejõustik, suusatamine, ujumine, pallimängualad, jalgrattasõit, judo, tennis, vehklemine, sõudmine jne. Kajastamine sõltub tippklassi atleetide olemasolust.)

Isikulugude sünd on tihedas seoses tipp-sportlaste olemasoluga. Huvi pakub eelkõige tipp-sportlaste käekäik (nii-õelda suur kümme ja nende kaaskond ehk riikliku stipi saajad), võõrleegionärid ja tehnikaspordi eliit) noored esilekerkijad (juunioride tiitlivõistluste medalioomanikud ja pjedestaalile pürgijad) ning tipp-sportlaste treenerid.

Teemad on kõige abstraktsem valdkond ning tihedalt läbi põimunud kahe eelmisega. Üldiselt on huvipakkuvateks teemadeks spordi rahastamine (riigieelarve, sportlaste ja klubide sponsorlus, võistluste korraldamine); võistkondade koostamine (olümpiakoondis, pallimänguvõistkonnad, tiitlivõistlustele pääsejad) ning spordior-ganisationsioonide uuendamine (EOK juht-konna valimine, pallimänguklubide tree-nerite vahetamine jms).

Trükimeedia vajab väga mitmekesist informatsiooni, mida edastades tuleks silmas pidada nelja infotüüpi. Esiteks võistluste eelinfo (tipp-sportlaste etteasted: kes? kus? millal?); Eestis korraldatavad rahvusvahelised võistlused ja meistrivõistlused: aeg, koht, osalejad); teiseks võistluste järelinfo (tipp-sportlaste tulemus, lühidalt ka selle sünd; tähtsamate võistluste protokollid või esikolmik); kolmandaks kommentaarid (sportlaste ja (või) tema abiliste intervju-eerimine) ning neljandaks taustainfo (sportlaste treeningulaagrid, sponsorlepin-gud, treenerite ja klubide vahetused, meditsiiniküsimused jms.lisaks võistkon-dade koostamine, rahastamine, organisat-sioonide ja klubide uuendamine).

Informatsiooni saab esitada mitmel moel, esitamise viis sõltub eelkõige info iseloo-must: telefonitsi (kuni 5 minutit pärast võistlust), e-posti teel (15-20 minutit pärast võistlust) või faksiga (15-20 minutit pärast võistlust).

Eraldi märgiks ära pressikonverentside vaja-duse. Enne pressikonverentsi korraldamist tuleks muidugi hoolikalt analüüsida, kas on ikka meediale nii palju öelda, et selleks pressikonverents kokku kutsuda. Samuti pole mõtet pressikonverentsi korralda liiga vara või hilja. Võistluste eelsed pressikon-verentsid võiksid toimuda päev või kaks enne sündmust (rahvusvahelised võistlus-ed, pallimänguliigid jne) ning võistluste järgsed niipea, kui võimalik (rahvusvahe-lised võistlused, pallimängud); isiku-, tee-ma- ja sündmuse pressikonverentsid sam-uti esimesel võimalusel (tiitlivõistluste me-daliomanikud, riiklik rahastamine, organi-satsioonide ja klubide uuendamine jms)."

Meediasuhted infovahetuses

Eesti Olümpiakomitee avalike suhete juht Sven Sommer: "Meediasuhete osa info-vahetuses on raske üle hinnata.

Meediasuhetes tuleb lähtuda ühest kindlast põhimõttest: ajakirjandusele peab pakkuma võimaluse, mitte sundima teda millekski, sest sundimine tekitab tavaliselt negatiivse reaktsiooni.

Enne meediasuhtluse alustamist tuleks sel-geks teha massimeedia liigid ja eripärad. Tavaliselt liigitatakse meediakanalid kahte gruppi: kirjutav meedia (ajalehed, ajakir-jad, uudisteagentuurid) ja elektrooniline meedia (television, raadio, internet). Nende spetsiifika tingib töökorralduse – on suured erinevused uudise, leheloo ja tele-saate loomise protsessis ning tähtaegades.

Meediasuhted jaotatakse proaktiivseteks ja reaktiivseteks.

Proaktiivsed meediasuhted on need, kui organisatsioon soovib omal initsiatiivil te-gemistest teada anda. Võimalusi proaktiiv-sete suhete rakendamiseks on mitmeid: pressiteade, pressikonverents, pressibriif-ing, intervjuu, vestlusring, seminar, avalik pöördumine, kommentaarid.

Enne ühe või teise meetodi kasutamist aga peaks selgeks tegema sõnumi: mida ja milleks öelda; milline on eesmärk; kellele on sõnum oluline; kas sõnumil on uudisvää-rtus; kellele on sõnum suunatud; millised kanalid valida; milliseks sõnum vormida?

Pressiteate puhul peab arvestama mitmete teguritega. Kui kasvõi üks nüanss unu-s-tatakse, võib osutada tõenäoliseks, et te sõnum jääb lihtsalt kasutamata. Selleks et pressiteade ületaks uudiskünnise, peavad olema täidetud järgmised kriteeriumid: päevakajalisus, ajakohasus, erakordsus, prominentsus, lokaalsus, konfliktus, mõjusus, kanalile omasus. Kuid ainult sel-lest ei piisa, ka vormistamine peab olema laitmatu. Arvestama peaks ajakirjanduse uudisloo struktuuriga ehk nn ümber-pööratud püramiidiga. Pressiteade peab olema täpne, lühike ja selge. Fakt ja kom-mentaari peavad olema lahus, fakt enne kommentaari. Vältima peaks umbisikulis-ust ja asesõnu, klišeetid, mõttetuid väljen-deid, alapealkirju, sõrendusi, joonimisi jms.

Teine sagedamini kasutatavaid meetodeid on pressikonverents, mille edukus sõltub samuti paljudest nüanssidest nagu koha valik, juhtimine, esinejad jms.

Reaktiivsed meediasuhted põhinevad mee-diakanali algatusel ning siin dikteerib mängureeglid juba ajakirjanik."

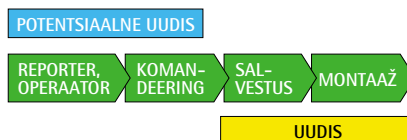
Info telekanalile Eesti TV näitel

ETV sporditoimetuse produtsent Marko Kaljuveer: "Spordi kajastamise Eesti Televisioonis võib kõige üldisemalt võtta kokku ühte lausesse: pole pilti, pole uudist.

Muidugi on ka muud uudisväärtuse kriteeriumid, millega oma töös arvestame: sündmuse värskus, mõjusus, konfliktus, erakordsus, päevakajalisus, osalejate prominentsus ning geograafiline lähe-dus televaatajale. Ka telekanali traditsioonid.

Uudise tootmine televisioonis erineb tunduvalt uudise loomisest trükimeedias, internetis või raadiokanalil. Peame kõigepealt hoolikalt läbi kaa-luma nn potentsiaalse uudise vastavuse kriteeriu-midele, sest uudise tootmine teles pole odav.

Uudise ahel teles võiks välja näha järgmine:

Muidugi tuleb spordiudiste tootmisel arvestada ka alade keskmise vaadatavusega. ETV spordiudiste keskmine vaadatavus detsembris 2000 oli 11-15% ehk 130-175 000 vaatajat. Aladest moodustasid esi-kümne korvpall, võrkpall, käsipall, jalgpall, sulgpall, kergejõustik, judo, sõudmine, maadlus, vehklemine. Järgnesid, male, autoralli, murdmaasuusatamine, laskesuusatamine, kahevõistlus, iluuisutamine, jalgrattasport, ujumine, motosport ja võimlemine."

Kultuurkapital toob sporti lisaraha

Vello Kuhi

Eesti Kultuurkapitali kehakultuuri ja spordi sihtkapitali nõukogu esimees

Sündinud 10. juuni 1953
Elukoht Haapsalu

Haridus

1960-68 Orissaare keskkool
1968-71 Tallinna spordiinternaatkool
1971-75 Tallinna Pedagoogiline Instituut, kehakultuuriteaduskond

Teenistuskäik

1975 Tallinna Spordiinternaatkooli treener
1975-76 armeeteenistuses
1976-84 Haapsalu rajooni laste ja noorte spordikooli treener
1984-86 Haapsalu rajooni laste ja noorte spordikooli direktor
1986-92 Haapsalu rajooni spordikomitee esimees
1992-94 Lääne maavalitsuse spordiosakonna juhataja
1994-2000 Haapsalu linnavalitsuse spordiameti juhataja
Alates 2000 Lääne maavalitsuse haridus- ja kultuuriosakonna spordispetsialist

Lisaks

1990-95 Spordiliit Läänela juhataja esimees
1991-94 Eesti Spordi Keskliidu juhataja liige
1995-98 Eesti regionaalse spordinõukogu esimees
1998-2000 Eesti Kultuurkapitali Kehakultuuri ja spordi sihtkapitali nõukogu liige
Alates 2001 Eesti Kultuurkapitali kehakultuuri ja spordi sihtkapitali nõukogu esimees
Alates 2000 Eesti Tenniseliidu juhataja liige

Kord kvartalis koguneb Eesti Kultuurkapitali kehakultuuri ja spordi sihtkapitali nõukogu, et jagada toetust olümpiasportlasele laagrikulude katteks või maakonna jooksvõistluse pidamiseks, noorte spordipäeva korraldamiseks või spordiveteranidele toetuseks. Rahataotlusi on seinast sein.

"Kultuurkapitali juurde loodud sihtkapitalide eesmärgiks on anda igapäevale võimalus toetust küsida," selgitab kaheksast sihtkapitalist ühe – kehakultuuri ja spordi sihtkapitali – nõukogu esimees Vello Kuhi ning lisab, et nõukogu ülesandeks on jagada raha vastavalt varem paika pandud ja aja jooksul välja kujunenud prioriteetidele.

Ehkki kehakultuuri ja spordi sihtkapitali nõukogu arvestab oma otsustes suuresti neid prioriteete, lähtub iga nõukogu liige ka oma tõekspidamisest. "Põhimõtted tuleb omavahel läbi arutada, vajadusel ka muuta, kuid täiesti võimatu on välja töötada mingit ühtset toetuste jagamise reeglistikku," leiab teist koosseisu järjest kehakultuuri ja spordi sihtkapitali nõukogusse valitud Kuhi. Ja vastasel juhul poleks ju sihtkapitali ja selle nõukogu olemasolul mõtet.

Toetuste jagamisel peab nõukogu esmaseks riigi seisukohalt oluliste projektide toetamist, kuid Kuhi rõhutab, et kapital peab raha eraldamisega ulatuma ka nõ rohujuure tasandile. "Minu nägemuses

peaks ükskõik mis projekti või toetuse eelarve tulude pool koosnema mitmest rahastamise allikast ning sihtkapitali toetus oleks sellest vaid üks rida," arutleb Lääne-maa spordijuht ja lisab, et ses osas läheb tema arvamus kultuurkapitali omast pisut lahku. Eesti Kultuurkapitali põhimõtteks on katta terve projekti või mis tahes toetuse kulud, mitte anda näpuotsaga igaühele midagi.

Kuhi põhjendab oma arvamust väitega, et kui projekti rahastamisel on enese initsiatiiv suur, õnnestub see üldjuhul ka paremini.

Nõukogu kaasab eksperte

Kehakultuuri ja spordi sihtkapitalilt saab toetust küsida mistahes spordiga seotud tegevuse jaoks. Oma töö parendamiseks on nõukogu oma töökorralduses jaganud taotlused tinglikult kaheksasse alajao-tusesse. Kõige suurem rahanõudlejate hulk on toetuste kategoorias. Mõistetavalt on see kategooria põhjustanud ka kõige enam eriarvamusi. "Kuna sihtkapitali nõukogus on paljud ise väga lähedalt spordiga seotud, muudab see otsustamise raskemaks," peab Kuhi toetusesaajate välja selekteerimist sihtkapitali kõige delikaatsemaks osaks.

Toetused on määratud isikule kas mingiks perioodiks või eriolukorra puhul. Siia alla kuuluvad ka aastapremiad silmapaistvate tulemuste eest ja treeneritoetus. Kõige enam laekub toetusetaotlusi teenekatele sporditegelastele. Sihtkapitali toetuse saa-

Kultuurkapital jagab raha nii rahvaspordiüritustele ...

EESTI KULTUURKAPITAL

... kui tippspordile.

jatele aga seab piirid piiratud raha hulk. "Ehkki sihtkapitalis jagatav raha on iga aastaga kasvanud, ei kannu me seda osa välja, et kõiki teenekaid spordiinimesi toetada. Paljudel juhtudel peaks osutama suuremat abi sotsiaalhoolekanne. Meie ülesandeks on sõeluda toetuse taotlejate ringist välja siiski need, kes hetkel tõe- poolest abi vajavad ja kes on olnud spordiga väga tihedalt seotud."

Ühes on Kuhi kindel – kunagiste sportlaste või aktiivselt spordiga seotud olnud inimeste toetamine sihtkapitali eelarvest peab jätkuma. Õiglasemate otsuste langetamisel aga peaks senisest enam kaasama ekspertidena spordialaliite. "Nemad on kompetentsemad hinnangu andmiseks oma ala inimestele. Alaliidu arvamusst saame võtta kui eksperthinnangut, sest otsuse võtab vastu siiski nõukogu," peab kehakultuuri ja spordi sihtkapitali nõukogu esi-

mees oluliseks koostööd teiste organisatsioonidega. Ta ei välista isegi võimalust, et otsused jäävad esimesel korral otsustamata, kuna nõukogu vajab aega uurimiseks, kas rahataotlus on põhjendatud.

Koostöö põhineb usaldusel

Üleriigiliste ja noorte üleriigiliste projektide kategoorias on taotlusi vähe, eriti kui arvestada nimetatud kategooria laiahaardelisust. Läänemaa spordiameti juhatjana töötav Kuhi oletab, et vähese huvi üheks põhjuseks võib olla pettumus. "Kui korra on raha küsitud ja ilma jäänud, ei tihata rohkem küsida."

Kuhi arvates vajaks just maasport kultuurkapitalilt suuremat toetust. "Pole saladus, et pealinnas keerleb rohkem raha. Samamoodi on tippspordile kergem toetajaid leida," ütleb sihtkapitali nõukogu esimees ja leiab, et kapitali tugi peaks olema suurem headele, kuid erasektorile vähem-müüdavatele projektidele.

Ka koolituse kategooria taotlusi võiks olla rohkem. "Osadel aladel koolitus toimib, osadel mitte," nendib Kuhi, pidades selles alalõigus oluliseks just spordialaliitude suuremat aktiivsust.

Alaliitude erinevat töösuhetumist näitab kasvõi seegi, kui mõni liit tuleb küsima tiitlivõistlusele sõiduks raha kehakultuuri ja spordi sihtkapitalilt. "Muidugi," nõustub Kuhi, "osad alaliidud teevad seda laiskus-est. Teised aga rabavad kõvasti tööd, aga lihtsalt pole tegemist alaga, mis müüks."

Kuhi peab enda jaoks kõige suuremaks küsimärgiks treening- ja võistlustoetuse maksmise kategooriat. Nagu eelmine, teeb ka nüüdne nõukogu koosseis selles alajao- tuses tihedat koostööd alaliitudega. Viimased koostavad pingerea, mida nõukogu arvestab oma otsuste langetamisel. "Nõu-

kogu ei suudaks teha maksimaalselt õigeid otsuseid, seepärast on alaliidud meile head nõuandjad. Sellegipoolest arvan, et uus nõukogu koosseis peaks treening- ja võistlustoetuse jagamise kriteeriumid väga hästi läbi mõtlema," leiab Kuhi.

Kehakultuuri ja spordi sihtkapitali alla kuulub veel sporditeemaliste materjalide kirjastamise kategooria. Kuigi Kuhi sõnul on infotehnoloogia arenenud nii, et interneti vahendusel saab kätte pea kõik vajaliku teabe, peab ta paberandjal info levitamist oluliseks. "Sihtkapitali toetatavad trükised peavad jõudma kõikide sellest valdkonnast huvituvate inimesteni ja suhteliselt kättesaadavas vormis ning kirjastatav materjal ei tohi muutuda äriobjektiks," võtab Kuhi selle kategooria kokku.

Ülejäänud projektid, mis nimetatud kategooriate alla ei mahu, kuuluvad alalõigu "muu" alla. Lisaks spordile teiste valdkondadega seotud projektid aga saadetakse edasi nn suurde kapitali, mis on moodustatud kultuurkapitali sihtkapitalide esindajaist.

Kuigi sihtkapitali rahaeralduste sihtotstarbeliseks kasutamiseks on loodud ka teatud kontrollmehhanismid, on revideerimine jäänud siiski suhteliselt kaootiliseks. Kuhi sõnul põhineb arenenud riikides selline toetamise viis suuresti usaldusel ning nõnda peaks see toimima ka meil. "Tõsi, mõnd projekti lugedes saab aru, et raha ei küsita just päris õige asja eest," märgib ta ja lubab, et tulevikus muutub raha kasutamise kontroll sagedasemaks. "Kui keegi peaks kaotama usalduse, on temaga koostöö edaspidi välistatud."

Even Suvi

Kehakultuuri ja spordi sihtkapitali eralduste jagamise põhimõtted

Kultuurkapitali seadusest lähtuvalt:

Kultuurkapitali ülesandeks on:

- toetada kunstide ja spordi edendamise, tutvustamise ja populariseerimise projekte, loomingulisi ühendusi, kultuuri- ja spordialaseid teadusuuringuid ning soodustada kunstide, rahvakultuuri ning kehakultuuri ja spordi arengut;
- toetada mingil kultuurialal silmapaistnud kunsti- ja sporditegelasi, kunsti- ja sporditegelaste surma puhul nende perekondi;
- toetada mingil kultuuri- või spordialal andekaid ja arenguvõimelisi isikuid ning võimaldada neile enesetäiendust;
- toetada kunsti- ja sporditegelaste mälestuse jäädvustamist.

Kehakultuuri ja spordi sihtkapitali nõukogu kokukorras lähtuvalt

Kehakultuuri ja spordi sihtkapitali tegevuse prioriteetideks on:

- tunnustatud ja teenekate kehakultuuri- ja sporditegelaste ning nende perekondade toetamine;
- rahva kultuuri ja rahva terviseiga seonduva spordialase kehakultuurilise tegevuse toetamine;
- Eesti spordi (eriti noorte spordi) arengu toetamine;
- üldtarvilike juhend- ja õppematerjalide ning Eesti spordikuulsuste jäädvustamisele pühendatud trükiste avaldamise toetamine;
- üleriigiliselt tähtsate spordiprogrammide ning Eesti esindamise toetamine rahvusvahelisel areenil;
- regionaalse spordi arendamisele suunatud ettevõtmete ning spordiürituste osaline toetamine.

Toetuse liigist lähtuvalt

Liik%	2000
1 Toetused:22%
- perioodiline toetus	
- ühekordne toetus	
- eriolukorra toetus	
- treeneritoetus	
- toetus olümpiavõitjatele	
- eripreemiad	
- aastapreemiad	
2 Üleriigilised projektid18%
3 Noorte üleriigilised projektid7%
4 Regionaalsed projektid5%
5 Koolitus9%
6 Treening- ja võistlustoetus25%
7 Kirjastamine7%
8 Muud7%

Harri Syväsalmi usub puhtasse

Tiit Karuks, Kuku Raadio

Maailma Antidopinguentuuri (WADA) sekkumine Lahtis toimunud suusatamise maailmameistri-võistluste dopingukontrolli andis drastilise tulemuse – vahele jäid praktiliselt kõik Soome tippmurdmaasuusatajad. WADA soomlasest peasekretär Harri Syväsalmi tundis juhtumi pärast sügavat muret, ent teisalt osutab ta sellele, et Lahti kogemus tõestas dopinguvastase tegevuse tõhustumist.

Kas olukord maailma spordis oli siis tõepoolest sedavõrd kriitiline, et tuli luua eraldi antidopingu organisatsioon?

Küllap oli olukord tõesti kriisilähedane, kui meenutada hoiakuid ROK-i 1999. aasta veebruaris korraldatud dopingukonverentsil. Ligi poolesaja riigi esindajad kritiseerisid ROK-i mitte ainult dopinguküsimustes. Selle konverentsi üheks väljundiks oligi iseseisva ja sõltumatu antidopingukeskuse loomine. Ilmselt oli ka viimane aeg.

Millega on tagatud antidopinguentuuri sõltumatus?

Esindatud on kõik dopinguprobleemist puudutatud osapooled, st Rahvusvaheline Olümpiakomitee, rahvuslikud olümpiakomiteed, nii rahvusvahelised kui rahvuslikud alaliidud, sportlased. Kaasatud on maailma eri riikide valitsused. WADA kuulud kaetakse *fifty-fifty* põhimõttel. Ja loomulikult on meil kõik majanduslikud võimalused tõhusaks tegevuseks. Usun, et

võime loota ka erainvesteeringutele.

WADA iseseisvus seisneb mõistagi eeskätt reaalses tegevuses ja selle tegevuse kasuteguris. Agentuuri põhimõte lähtub sellest, et kõik on otsuste tegemisel võrdsed ja istuvad ühe laua ääres.

Kas Lahti näide osutab, et WADA on tõepoolest sõltumatu?

See on ehk rohkem isiklik küsimus. Ma olen ju soomlane, olin Lahti aktsioonis osaline ja sellegi põhjal on väidetud, et WADA tõepoolest on oma toimetustes sõltumatu. WADA tegevus Lahtis oli enesestmõistetav, sõltumatusest hakati nii Soome kui rahvusvahelises meedias rääkima alles hiljem. Testid tehti siiski kujunenud olukorrast lähtudes, mitte selleks, et ilmingimata oma sõltumatust näidata. Samas võime testida kus, millal ja keda tahes.

Hoiakuid tuleb muuta

Kuidas Lahti lumepall öieti liikuma läks?

Lahti juhtumist on palju ja põhjalikult räägitud. Asi algas loomulikult sellest, et oli tarvitatud keelatud aineid. Jari Iso-metsä ütlused pressikonverentsil näitasid: tegu pole välismaalasest arsti teeneid kasutanud üksiküritaja vahelejäamisega, vaid palju ulatuslikuma ja tõsisema tegevusega. Igaüks teab, et Hemohesi manustatakse arsti juuresolekul 40–45 minuti jooksul. See pole mõõdamines tableti allaneelamine. Nõnda oli loogiline, et WADA testis Rahvusvahelise Suusaliidu ja Soome koondise juhtkonna teadmisel ning nõusolekul kõiki soome sportlasi. Samas ei osanud keegi arvata, et testimise tulemused on sedavõrd drastilised ja dopingu-

kasutus nii laiapõhjaline. See oli šokk meile kõigile.

Mida soomlasena tundsite?

Olin kurb ja sügavalt mures. On ju dopinguvastane tegevus Soomes rahvusvahelist mõõdupuud arvestades igati tasemel. Ometi usun, et Lahti šokk võimaldab antidopinguliikumist tublisti tõhustada. Teisalt aga osutab see asjaolule, et dopinguvastane tegevus hakkab vilja kandma. On hea, et dopingupruukijad võeti vahele, aga loomulikult olin kurb, et patustajad olid mu kaasmaalased.

Kas Lahti juhtum võib muuta inimeste mõttelaadi, et spordis üritatakse tulevikus dopingukasutust vältida, mitte peita?

Lahtis toimunu näitas, et iidolite dopingukasutus oli suur pettumus kogu Soome

WADA peasekretär valmistab ette aastakoosolekut Tallinnas

7.–9. maini viibis Tallinnas Maailma Antidopinguentuuri (WADA) peasekretär Harri Syväsalmi, kes valmistab ette WADA aastakoosoleku läbiviimist eeloleval suvel Tallinnas.

Harri Syväsalmi ja teda saatvad isikud kohtusid Riigikogu spiiikri Toomas Savi, kultuuriminister Signe Kivi, ministeeriumi asekancleri Siim Suklese, EOK pesidendi Tiit Nuudi ja peasekretäri Toomas Tõnisega.

Harri Syväsalmi sõnul on WADA koosolekute Eestisse toomiseks mitu põhjust, esmatähtis aga on riigi ja kohaliku olümpiakomitee vaheline hea koostöö. WADA on loodud rahvusvahelise

olümpialiikumise ja riikide poolt, seega on riigi ja kolmanda sektori koostöö väga oluline.

Harri Syväsalmi tutvus Tallinnas SAS Radissoni pakutavate tingimustega ning jäi väga rahule hotelli töötajatega, nentides, et kohtas Eestis tunduvalt kõrgemat professionaalsust kui mitmel pool mujal maailmas. "Tõeline rõõm on töötada inimestega, kes mõistavad probleeme hetkega ning pakuvad välja lahendusi. See muudab meie töö rahvusvaheliselt olulise koosoleku organiseerimisel Tallinnas vaid kergemaks," kinnitas ta.

Kultuuriminister Signe Kivi märkis kohtumisel, et kahe spordimaailma jaoks väga olulise ürituse – Euroopa Spordikonverentsi juunis ja

WADA aastakoosolek augustis – toimumine Tallinnas on meie spordiliikumisele suureks tunnustuseks ja väljakutseks. "Kui varem oleme saavutanud rahvusvahelise tunnustuse sportlike saavutustega, siis nüüd oleme jõudnud ka organisatsiooniliselt rahvusvahelise spordielu tippklassi tasemele," ütles kultuuriminister.

Käesoleva aasta augustis Tallinnas toimuvale WADA juhataste ja nõukogu koosolekule peaks saabuma kokku ligi 100 osalejat, nende seas 11 ROK-i liiget, 8 spordiministrit, 5 rahvusvahelise spordialaliidu presidenti, olümpiavõitjaid ning lisaks umbes 35 rahvusvahelise pressiesindajat. Koosoleku käigus valitakse WADA peakorter, igale kandideerivale linnale on antud 15 minutit enda tutvustamiseks. Koosolekud ja delegaatide majutus toimub SAS Radissonis.

tippspordi

spordiüldsusele ja -huvilistele. Mõttelaadi muutumine on pikk protsess, dopinguvastast hoiakut tuleb hakata kasvatama maast madalast. See eeldab sportlaste, kogu spordiüldsuse, treenerite, õpetajate, arstide, füsioterapeutide ja ametnike head koostööd. Kui Soome parlament võtab vastu seaduse, mille põhjal dopinguinete hoidmist ja vahendamist käsitletakse kuriteona, on seegi samm edasi.

Samas – kui Kyrö ja kompanii annavad endale aru, et nad on rikkunud mängureegleid, on seegi edasiviiv. Mulle tundub, et nad ei andnud endale oma tegudest aru. Kui nad pisutki oma tegu tajunuks, võinuks see juhtum jääda olemata.

Tsiteerin Soome presidenti Juho Kusti Paasikivi: tõsiasjade möönmine on arukuse tunnus?

Tõepoolest. Ja just selle kandi pealt on Lahtis toimunu selgitamisel puudusi.

Tegeletakse ennetamisega

Kas te ei tunne vahel, et dopinguvastane võitlus on lootusetu. Selle taga on nii palju: raha, au, prestiiž. Samas teame, et näiteks Põhja-Ameerikas, NHL-is ja NBA-s on dopingukasutus lubatud, ranged karistused järgnevad vaid uimastite pruukimisel. Ja veel: olümpiasport pole enam asjaarmastajate mängumaa, siin võitlevad elukutselised sportlased.

Dopinguvastane võitlus ei ole lootusetu. Meenutagem, et maailma suurimad dopingüsteemid ehitati üles riigivõimu, valitsuste mahitusel. Märkigem siinkohal kasvõi endist Saksa Demokraatlikku Vaba-

riiki. Praegu teeme dopinguvastases võitluses koostööd valitsustega. Me ei saa istuda käed rüpes Põhja-Ameerika profispordi pärast. Pigem peaksid nemad tajuma, et dopingu tarvitamine on taunitav. Ja näiteks on meil Rahvusvahelise Jäähokiliiduga ja neil omakorda NHL-iga kokkulepe, et Salt Lake City talimängudel osalevaid NHL-i mängijaid võib testida. See on oluline kokkulepe.

Aga korvpall. On ju nõnda, et suurt raha ja televisiooni silmas pidades on hädavajalik NBA tippude osalemine olümpiamängudel.

Tegemist on lihtsalt valede hoiakutega. On ilmselge: tuleb jõuda selleni, et suudaksime mõjutada ka Põhja-Ameerika elukutseliste spordi arengut. Kui näiteks publiku hoiak muutub teravalt dopinguvastaseks, peavad avanema ka rahapöörivate silmad. NBA komissar David Stern on mures tippliiga populaarsuse languse pärast. Teleraha on vähenenud, NBA-s pole enam Jordani-möötu tähti. Inimesed ei tunne NBA vastu sellist huvi nagu aastaid tagasi. Nii et ka tippliigades tuleb ilmselt mõelda hoiakute muutmisele ja dopinguküsimus on üks neist.

Väidan, et seni on kulutatud rohkem raha dopinguinete arendamisele kui dopinguvastasele võitlusele. Kas on lootust, et mõõtkava muutub?

Paljud keelatud ained on medikamendid, mis mõeldud erinevate haiguste raviks. Kui neid arstimeid sel otstarbel kasutatakse, on kõik okei. Samas investeeritakse palju raha ka dopinguvastasesse võitlusesse. WADA lähiaja põhieesmärged on luua konstruktiivne koostöö farmaatsiatööstusega. Koostöö erasektoriga on üks meie agentuuri prioriteete.

Kui aga mängu tulevad ka geenimanipulatsioonid. Mida see tegelikult tähendab?

Sellest lähtuvalt korraldab WADA septembris seminari Geenimanipulatsioonid ja sport. Esmakordselt hakkavad seda teemat arutama tippspordijuhid, arstid ja teadlased. Loomulikult on see tulevikus tõsine probleem. Siin oleme loonud omamoodi pretsedendi: esmakordselt ei sörgi me sabas, vaid tegeleme ennetamisega. Tegemist on ikkagi hoiakute ja eetika küsimusega, seetõttu on kõnealune diskussioon ka äärmiselt teretulnud.

Nii et te usute puhtasse tippspordi?

Usun. Ja tippspordi tähendus väheneb, kui kaotame võitluse dopingupruukimise vastu.

WADA ajalugu

Pärast spordimaailma vapustanud dopingujuhtumeid 1998. aasta Tour de France'il otsustas Rahvusvaheline Olümpiakomitee kokku kutsuda esindusliku dopingualase konverentsi, et arutada olukorda ja edasist tegevust.

Maaailma Dopingukonverents leidis aset 2.-4. veebruarini 1999 Lausanne'is ja päädis "Lausanne'i deklaratsiooniga dopingust spordis". See dokument deklareeris sõltumatu rahvusvahelise antidopingu agentuuri loomise vajadust. Samas võeti vastu otsus luua tegutsemisvalmis agentuur 2000. aasta Sydney olümpiamängudeks.

Maaailma Antidopingu Agentuur (World Anti-Doping Agency – WADA) loodi 10. novembril 1999 Lausanne'is dopinguvastase võitluse edendamiseks ja koordineerimiseks rahvusvaheliselt. WADA asutati fondina ROK-i initsiatiivil ning rahvusvaheliste organisatsioonide, valitsuste, ühiskondlike ja eraüksuste toetusel ja osalusel. Agentuuri juhivad nõukogu, kuhu kuulub võrdsetel nii olümpialiikumise kui valitsuste esindajaid.

WADA missioon

WADA missioon on edendada ja koordineerida dopinguvastast võitlust spordis rahvusvahelisel tasemel.

WADA teeb koostööd rahvusvaheliste organisatsioonide, valitsuste, spetsialistide ning teiste ühiskondlike ja erasektori üksustega nagu näiteks:

- Rahvusvaheline Olümpiakomitee;
- rahvusvahelised spordialaliidud;
- rahvuslikud olümpiakomiteed;
- sportlased.

WADA koordineerib laiahaardelist antidopingu programmi rahvusvahelisel tasemel.

WADA ülesanne on välja töötada üldised ja efektiivsed meetmed, mis oleksid vastavuses rahvusvaheliste dopingukontrolli põhimõtetega ning pööraksid erilist tähelepanu võistlusvälisele dopingukontrollile.

WADA teeb ettepanekuid olümpialiikumise organisatsioonidele, rahvusvaheliste spordiorganisatsioonidele ja teistele organitele dopingualastes küsimustes.

WADA peakorterit soovib kümme linna

WADA peakorterit soovib endale saada kümme linna:

- Barcelona
- Bonn
- Lausanne
- Lille
- Madrid
- Montreal
- Nizza
- Singapur
- Stockholm
- Viin

WADA peakorterit linn valitakse augustis Tallinnas.

Pallimängud kolivad välisväljakutele

TOIVO TUKK, ETA

Aprill ja mai on need kuud, mil enamikes saalides mängitavatel pallimängualadel selguvad Eesti meistrid ning õige pea saab ainuvalitsuse saab oma kätte kuningas jalgpall.

Korv-, võrk- ja käsipallurid mängivad ka suvel, kuid näiteks suvine võrkpall – rannavolle – pole Eestis veel saavutanud kaugeltki samasugust populaarsust kui on sel mängul soojema kliimaga riikides.

2000-2001. aasta hooaega lühidalt kokku võttes võib öelda, et kodused liigad kosuvad tasapisi, millest annab tunnistust ka asjaolu, et meie meeskondades teeb kaasa juba üsna suur hulk leegionäre lähivälismaalt, aga ka kaugemalt.

Kodustele liigadele lisab võõramaalaste kaasalõõmine omajagu põnevust, teisalt pakuvad nad meie noortele õppimisvõimalusi, sest kogunud meistreilt on alati midagi kõrva taha panna.

Teisalt tuleb nentida sedagi, et ükski meie klubi ei suutnud sel hooajal läbi lüüa rahvusvahelises konkurentsis. Seega tuleb vähemalt praegu küll eesliide "super" kõigi meie klubide eest ära jätta, olgugi, et aeg-ajalt üritatakse taas luua mõnd superklubi. Kui üldse üritada säärasele mõistele vastavalt spordiklubi Eestist leida, siis ilmselt kõige lähemal on sellele jalgpalliklubi Flora.

Korvpall on ikka kirgi kütnud

Korvpall on läbi aastakümnete eestlaste meeli köitnud ja teised pallimängualad on vähemasti viimasel poolel sajandil jäänud korvpalli varju.

Eesti Korvpalliklubide Assotsiatsiooni korraldatava Eesti meeste meistriliiga finaalseerias olid vastamisi eelmise aasta meister Tartu ülikool/Delta ja Tallinna A. Le Coq ning võidu saavutas Taaralinna klubi.

Tähelepanuväärsem aga oli tänavuse EKKA liiga juures asjaolu, et üle hulga aja löi liigas kaasa kaheksa meeskonda ning jõudu proovisid ka Ida-Virumaa korvpallurid, kes tõsi küll, ülejäänule võrdväärset konkurentsi pakkuda ei suutnud.

Seni põhiliselt Tallinna ja Tartu keske korvpalli propageerijate üheks põhiliseks mureks peaski olema mängu geograafia laiendamine sarnaselt jalgpallile. Korvpalli algõpetuse saab selgeks ka väiksemates saalides, selleks pole vaja esinduslikke halle. Loode-

tavasti jätkub ka tasemel treenereid, olgugi et treenerite probleem on kogu Eesti spordi valulaps, erandiks pole ka korvpall.

Eesti korvpalliklubid eurokonkurentsis läbi lüüa ei suutnud. Ainus tähelepanuvääriv saavutus oli seegi, et Tallinna Kalev suutis napilt säilitada koha Põhja-Euroopa Korvpalliliigas NEBL.

Seoses korvpalliga ongi enim heietatud superklubi loomise mõtet. Oma iva sellise klubi loomisel on, sest Eesti ei saanud kutset isegi taasühineva Euroliiga valikturniirile. Ei lohuta ka teadmine, et sama saatus tabas lõunanaabreid lätlasi.

Eesti klubid on läbilöögiks või vähemalt heal tasemel Euroopas mängimiseks liiga nõrgad. Meil lihtsalt pole nii palju häid korvpallureid ning ilmselt ka raha tasemel leegionäre värbamiseks. Meeskonnajagu tasemel mängijaid aga on Eestimaal ikka leidunud.

Käsipalli geograafia on lai

Eesti käsipalli geograafia on ikka olnud lai, oli juba enne seda, kui jalgpall omi valdusi laiendama hakkas. Lisaks Tallinnale on seda mängu Eesti meistriliiga tasemel mängitud veel Tartus, Tapal Jõgeval, Valgas ja Viljandis. Üllataval kombel aga on käsipalli liidrite hulka kuulunud sellised väikesed keskused nagu Kehra ja Põlva, kes viimastel aastatel ka omavahel meistrimedalite pärast võidelnud. Tänavu võitis meistritiitli Põlva Serviti, Reval Sport/TTÜ ees. HC Kehra saavutas 3. koha.

Laias laastus võttes kummitab käsipalli sama häda, mis korvpalligi. Klubid ei suuda üksi Euroopas läbi lüüa. Pole lihtsalt nii palju häid mängijaid. Lisaks toimub praegu käsipallis põlvkondade vahetus, mis on alati valuline protsess, kuid ala traditsioonid Eestis lubavad lootat, et käsipall meil kängu ei jää.

Võrkpallurid pürivad olümpiale

Vaid kolmel korral on Eesti pallimänguvõistkonnad osalenud olümpiamängudel. Viimati 1996. aastal Atlantias, kus mängis meie rannavollepaar Avo Keel-Kaido Kreen, kes sinna pääses läbi valikvõistluste sõela.

Eesti võrkpallirahvas on tõstnud võitluslipu – Eesti meeskond 2008. aasta olümpiale! Reaalne eesmärk või ilus unistus? Aeg näitab.

Kodune võrkpallielu kulmineerus sel hooajal juba traditsiooniliseks saama hakkava Tartu-Pärnu vastasseisuga, millesse üritasid võrtsi lisada Audentese ja Maardu meeskonnad ning pinget jagus meistrivõistlustel viimase finaalmänguni. Saalid olid nii Pärnus kui

Tartus täis ja kaasaelajaid vaat et rohkemgi kui korvpallimeistrivõistlustel, kui Tartu Delta koduväljakumängud kõrvale jätta.

Üllatav oli meeste võrkpallimeistrivõistluste lõpp aga ühe nüansi poolest. Nimelt panevad tõenäoliselt ameti maha nii hõbeda võitnud Tartu Pere Leib meeskonna peatreener Andres Toode kui ka meistriks tulnud ESS Pärnu Võrkpalliklubi peatreener Andrei Ojamets. Kahe teeneka treeneri loobumisel on erinevad põhjused. Pärnakad ihkavad luua superklubi ning otsisid pikka aega nii klubi naiskui meeskonda vedanud Ojametsale asendajat Soomest ning leidsidki. Toode loobumise taga on aga lahkkelid klubi juhtkonnaga.

Võrkpall jääb harrastajate arvu poolest pallimängualadest alla vaid jalg- ja korvpallile. Riiklik statistika kinnitab, et jalgpalli mängib Eestis 7301 inimest, korvpalli 5691 ja võrkpalli 4259. Teised pallimängualad jäävad kaugele, näiteks on Eestis käsipallureid vaid 1305.

Saalibändis valitseb Jõgeva

Viimasel kümnendil on Eestis laiemalt levinud saanud veel üks saalides harrastatav pallimäng – saalibändi, mis näiteks Eesti jäähokikantsis Jõgeval on tõusnud konkurentsituks spordialaks number üks.

Jõgeval hakati seda ala harrastama siis, kui lumevaesed talved ei võimaldanud looduslike jääväljakuid rajada ning hokimehed talvel "tööta" jäid. Tööd on tehtud mehemoodi ja jõgevalased võivad oma meeskondade üle uhkust tunda. Seni on peetud Eesti meistrivõistlusi saalibändis seitse korda ning viiel korral on meistritiitel kuulunud Jõgeva Tähe meeskonnale, neist viimased kolm tiitlit on järjest võidetud. Tänavusel hooajal saadi meistrivõistlustel vaid üks kaotus ja Jõgeva Tähe meeskonna kapten Marko Saksing mainis sedagi, et konkurents kipub lahjaks jääma: "Ühe, või kaks mängu on vastasmeeskonnad võimelised hästi mängima, kogu hooaja peale ei suudeta sedavõrd hästi keskenduda."

Saalibändi ei ole olümpiaala, kuid kuluka jäähoki kõrval on see mäng tunduvult odavam ning tuleviku peaks ka saalibändil Eestis olema. Seda eeskätt väiksemates keskustes. Lisaks Jõgevale ja Tallinnale on saalibändi leidmas poolehoidu veel ka Harjumaal, Järvamaal, Hiiumaal, Viljandis ja Pärnus.

Pallimängualad on alati ja kõikjal olnud populaarsed ning teisiti pole see ka Eestis. Jääb vaid lootat, et ajapikku mõni Eesti võistkond ka Euroopa tasandil konkurentsivõimeliseks muutub.

Eesti jalgpall elab uue staadioni ootuses

Raimo Nõu

Kümne aastaga tundmatuseni muutunud Eesti jalgpallielu saab suvel uue rütmi, kui valmib FC Flora Lilleküla jalgpallistaadion. Eesti jalgpall on aastatega teinud suure arenguhüppe nii ala harrastajate arvu kui ka rahvuskoondise edu vaadates. Rahvusvahelise Jalgpalliliidu FIFA aprillikuu edetabelis on Eesti koondis 203 riigi seas 64. kohal, mis on Eesti jaoks läbi aegade parim tulemus. Veel 1996. aasta veebruaris asus rahvuskoondis 135. positsioonil.

"Jalgpalli edu saladuseks on mitu aspekti: esiteks sihikindel töö noortega, teiseks kogunud välistreenerite, nagu Teitur Thordarsoni ja Arno Pijpersi palkamine ning kolmandaks teotaheliste inimeste olemasolu," märgib Eesti Jalgpalli Liidu peasekretär Tõnu Sirel. "Parimaks näiteks on Eesti professionaalseima klubi, FC Flora tegevus. Kümme aastat tagasi alustas klubi oma tegevust täiesti nullist, praegu osaleb neljakordse Eesti meistri treeningutes ligi 3000 noort ning esimesed Flora kasvandikud on jõudnud nii koduklubi kui ka Eesti koondise algrivistusse. Samuti on Florast välismaale mängima siirdunud paljud meie parimad jalgpallurid, nagu Mart Poom, Andres Oper, Urmas Rooba ja mitmed teised."

Jalgpalli mängib 12 000 inimest

Eestis tegutseb jalgpalliga 1999. aasta andmete alusel ametlikult üle 5000 noore, mis jätab teised spordialad kaugele selja taha. "Tegelikult on jalgpalli harrastavaid noori tunduvalt rohkem, kuid statistika kajastab vaid klubidesse kantud laste arvu," ütleb Sirel. "Noorte suur arv on muidugi mõistetav, sest jalgpalli on suhteliselt odav harrastada."

Täiskasvanute arvestuses on jalgpall samuti populaarseim enam kui 7000 harrastajaga. Viies Eesti jalgpallimeistrivõistluste liigas osaleb koguni 111 klubi, lisaks naiste meistrivõistlustel viis klubi.

"Meistrivõistlustel osalejate arv on järjekindlalt tõusnud," tõdeb EKL-i võistluste korraldamise osakonna ametnik Kadri

Jürisaar. "Kuigi igal aastal kaovad mõned klubid ära, tuleb üha rohkem uusi meeskondi."

Oluliselt mõjutab pallimängu arengut staadionide vähesus ja nende olukord. Mänguplatsid on huvilistest üle koormatud, mistõttu murukate ei saa taastuda ning palliväljakute olukord halveneb.

Lilleküla jalgpallikeskus kiirendab arengut

Nii jalgpallurid, ametnikud kui fännid on mitu kuud pingsalt jälginud Lilleküla jalgpallikeskusega seotud uudiseid. Praeguseks on selge, et 2. juunil toimub seal aasta üks suuremaid Eestis toimuvaid spordiüritusi – jalgpalli MM-valikmäng Eesti ja Hollandi vahel.

"Uus keskus annab jalgpalli arengule olulise tõuke," on EKL-i peasekretär Sirel veendunud. "Kui kogu kompleks, mis koosneb 15 000-kohalisest peastaadionist ja neljast treeningväljakust, saab valmis, avarduvad tallinlaste võimalused jalgpalli mängimiseks tunduvalt."

Sirel on veendunud, et 15 000-kohaline staadion on ala populaarsuse kasvu arvestades igati paras. "Eesti - Hollandi mängule müüdi veidi rohkem kui 8000 piletit, mitte ükski koht ei jäänud vabaks," kinnitab ta. "Viimati Kadriorus peetud MM-

valikmäng Eesti ja Portugali vahel müüdi täielikult välja ning sajad inimesed jäid väravate taha. Järgmiseks EM-valiksükliks on Lilleküla staadion 100% valmis ning siis saab näha, kas meie ootused vastavad tegelikkusele."

Eesti Jalgpalli Liit

Asutatud 14.12.1921 Eesti Jalgpalli Liiduna, pärast Teist maailmasõda toimus tegevus Eesti NSV Jalgpalliföderatsioonina

Liikmelisus Liikmelisus Rahvusvahelises Jalgpalliföderatsioon (FIFA) taastati 03.07.1992

liikmelisus Euroopa Jalgpalliföderatsioon (UEFA) taastati 25.06.1992

liikmelisus Eesti Spordi Keskliidus taastati 17.05.1990, ESK liige kuni 1997 aastani

Tunnustus EOK tunnustatud alaliit
Liikmed 55 spordiklubi ja -ühendust
Aadress Võidu 16, 11213 Tallinn
Telefon 0 654 2715
0 654 2716
0 654 2717

E-post efa@jalgpall.ee
Kodulehek. www.jalgpall.ee

President Peeter Küttis

Peasekretär Tõnu Sirel

Sekretär Raili Ellermaa

Võistluste osakond Uno Tutk (juhataja)
Leo Teemägi
Kadri Jürisaar

Kohtunike osakond Oleg Timofeev

Foto: EMF

Raport valmis KPMG kaasabil

EOK ja ESK positiivsetele otsustele ühinemise küsimuses eelnes mitu kuud intensiivset tööd, milles osalesid mõlema organisatsiooni liikmed, tegevparaadi töötajad ja rahvusvahelise mainega konsultatsioonifirma KPMG.

11. aprillil esitas konsultatsioonifirma KPMG Estonia lõpliku raporti EOK ja ESK kavandatava ühinemise kohta. Raport käsitles EOK ja ESK ühinemise eeldusi ja soovitavaid tulemusi, Eesti seadustest ja rahvusvahelistest õigusaktidest tulenevaid nõudeid ja rahvusvahelise kogemuse analüüsi ning EOK ja ESK ühendamise kava väljatöötamist.

Raportis jõuti järeldusele, et kahe organisatsiooni tegevused kattuvad olulisel määral, on omavahel lahutamatu seotud või vajavad pidevat koordineerimist. "Sellest tulenevalt leidis KPMG, et EOK ja ESK ühendamine on põhjendatud," nentis EOK peasekretär Toomas Tõnise. "Läbi kahe katusorganisatsiooni ühinemise on lõpuks võimalik määratleda kogu spordiliikumist hõlmav missioon, visioon ja eesmärgid."

Raportis leiti, et ühinemisel saab määratleda ka otsese vastutuse ühele organisatsioonile ning luua eeldused tervikliku spordipoliitika arendamiseks. "Ühinemise olulisimaks tulemuseks on teenuste kvaliteedi kasv. Doubleerimisest vabanemise arvel on võimalik arendada liikmete vajadustele vastavaid uusi teenuseid," märkis Tõnise.

12. aprillil toimunud Eesti Olümpia-komitee täitevkomitee ja Eesti Spordi Keskliidu juhatuse ühisel koosolekul otsustati esitada mõlema organisatsiooni üldkogudele ettepanek kiita heaks EOK ja ESK ühinemine.

Kõik juhatuse liikmed toetasid ühinemist ning jõudsid seisukohale, et ühinemine loob head eeldused tervikliku spordipoliitika arendamiseks.

EOK täiskogu oli ühehäälselt ühinemise poolt

27. aprillil toimunud EOK korralisel täiskogu koosolekul vaadati läbi EOK ja ESK kavandatava ühinemise analüüs ning kiideti eelseisev ühinemine heaks.

Kõige olulisem täiskogul tehtud otsustest oligi 3. päevakorrapunkti osas:

- kiita heaks EOK ja ESK eelseisev ühinemine ja toetada ühinemisviisi, mille kohaselt EOK on ühendav organisatsioon ja ESK ühendatav organisatsioon;
- volitada EOK täitevkomiteed koostama koos ESK juhatusega ühinemislepingu ja uueneva EOK põhikirja projekti ning sõlmima ühinemisleping ESK-ga, arvestades seejuures liikmete seisukohtadega;
- kutsuda 2001. aasta sügisel kokku EOK täiskogu koosolek, mille päevakorras on:
 - ESK-ga ühinemislepingu kinnitamine;

- uueneva EOK põhikirja arutamine ja kinnitamine;
- valimised ühisorganisatsiooni juhtorganeisse.

Selle otsuse poolt oli 41, vastu 0 ja erapooletuid 0. "Selle otsusega loodi head eeldused uueneva EOK kujunemiseks," lausub EOK peasekretär Toomas Tõnise. "Nüüd moodustavad EOK täitevkomitee ja ESK juhatuse koos töörühmad, kelle ülesandeks oleks välja töötada ühise organisatsiooni toimimise alused."

Samuti kinnitas täiskogu 2000. aasta tegevusaruande ja raamatupidamise aastaaruande ning kuulas ära ülevaate Salt Lake City taliolümpiamängudeks ettevalmistumise käigust.

EOK 54-st liikmest olid kohal ja esindatud 42. Kõik otsused võeti vastu suure hääleenamusega.

ESK kiitis ühinemise üksmeelselt heaks

25. aprillil toimunud Eesti Spordi Keskliidu esindajatekogu korralisel koosolekul otsustati ühegi vastuhäälleta kiita heaks ESK ja EOK ühinemine ning fikseerida juriidiliseks ühinemisviisiks, et EOK on ühendav ja ESK ühendatav organisatsioon.

Kõige olulisem tehtud otsustest oligi 5. päevakorrapunkti osas:

- kiita EOK ja ESK ühinemine heaks ning fikseerida juriidiliseks ühinemisviisiks, et EOK on ühendav organisatsioon ja ESK ühendatav organisatsioon;
- volitada ESK juhatust asuma koostama ühinemislepingu ja uueneva EOK põhikirja projekti ning sõlmima ühinemisleping EOK-ga;
- kutsuda sügisel kokku ESK esindajatekogu erakorraline koosolek, mille päevakorras oleks:
 - ühinemislepingu kinnitamine;
 - ühise organisatsiooni põhikirja kinnitamine;
 - uue, ühisorganisatsiooni juhtorgaanite valimised.

Selle otsuse poolt oli 54, vastu 0 ja erapooletuid 2. "Nüüd moodustatakse koos EOK-ga töörühmad, kelle ülesandeks oleks

välja töötada ühise organisatsiooni toimimise alused," märkis ESK peasekretäri kohusetäitja Rein Ööbik.

Üldse oli päevakorras kaheksa punkti:

1. ESK juhatuse otsuste kinnitamine liikmete liikmeskonnast väljaarvamise kohta.
2. ESK 2000. aasta majandusaasta aruanne (tegevusaruanne ja raamatupidamise aastaaruanne).
3. ESK revisjonikomisjoni arvamus tegevusaruande ja raamatupidamise aastaaruande kohta.
4. Küsimused ja sõnavõttud, aruannete kinnitamine.
5. Eesti Spordi Keskliidu ja Eesti Olümpia-komitee ühinemise arutelu, hääletamine ESK ja EOK ühinemise küsimuses.
6. ESK juhatuse liikmete ja revisjonikomisjoni liikmete volituste pikendamise kuni ühinemiseni EOK-ga ning asendusvalimised ESK juhatuse liikme kohale.
7. ESK tegevuskavast.
8. ESK 2001. aasta liikmemaksu ja 2001. aasta eelarve kinnitamine.

ESK 88-st liikmesliidust osales koosolekul 63. Kõik otsused võeti vastu suure hääleenamusega.

3. aprill: Päevakorral autoriõigused

3. aprillil peetud infotunnis oli keskseks teemaks autoriõiguste kaitse.

Eesti Autorite Ühingu jurist Anne-Ly Husar tutvustas EAÜ teoste avaliku esitamise nõudeid. Lepiti kokku võimalike lahendite ja koostöö otsimiseks juba lähitulevikus.

Infotunnis anti teada, et spordialaliidud esitasid 103 õppursportlase kandidaati Audentese Spordikoolis õppetöö alustamiseks 2001. aasta septembrikuus. 20. märtsil läbi viidud tasemetestid sooritas 87 kandidaati, neist edukalt läbis tuleproovi 51 noort. Perspektiivikatele õppursportlaskandidaatidele, kes ei sooritanud teste edukalt, korraldab Audentese Gümnaasium tasuta ettevalmistuskursused.

EOK peasekretär Toomas Tõnise andis ülevaate ESK ja EOK kavandatavast ühinemisest ning tutvustas kahe esimese etapi

Toomas Tõnise selgitab ühinemise üksikasju

kokkuvõtteid, mis valmisid koostöös KPMG Estoniaga.

Ühtlasi anti teada, et Eesti Korpalliliidu turundusdirektorina alustas tööd Fred Randver.

Muutunud on ka mitmed ESK infoteatmikus Kes? Mis? Kus? ning Eesti spordi koduleheküljel www.sport.ee. Kes? Mis? Kus? andmebaasis olevad järgmised kontaktandmed:

EOK – EOK täitevkomitee ja EOK liikmed
Mati Mark e-post matimark@hotmail.com
 ja matimark@solo.ee
Toomas Saks e-post toomas.saks.002@mail.ee
Ilo Tomberg e-post sekretar@projekt.ee

ESK – ESK revisjonikomisjon
Heino Sisask tel. 0 655 5655

Spordialased ühendused maakondades ja suuremates linnades
Tartu Maaspordi Liit
 e-post maaspordiliit@hotmail.ee

Spordibaasid maakondades ja suuremates linnades
 Tallinna linn, **Spordiklubi AEG**
 tel. 652 0091

17. aprill: ühinemine

17. aprillil toimunud infotunnis oli põhiteemaks ESK ja EOK ühinemist ette valmistanud konsultatsioonifirma KPMG tehtud töö kolmanda etapi kokkuvõtted.

Infotunnis anti teada, et Eesti kaitsejõududesse kutsutakse noori ajateenistuse alustamiseks 14.–20. maini ja 17.–23. septembrini 2001 ning 15.–21. jaanuarini 2002. Järgnevatest kaitsejõududesse kutsutamise ajavahemikest teavitatakse nende selgumisel.

Informeeriti koostöölepingust, mille 6. aprillil 2001 allkirjastasid Eesti haridusminister Tõnis Lukas ja Eesti Spordi Keskliidu esimees Andres Lipstok õppursportlaste spordikoolituse programmide realiseerimiseks 2001. aastal. Selle koostöölepinguga rahastatakse 40 gümnaasiumiastme õppursportlase: ujumise, sõudmise, tennise ja vehklemise koondvõistkondade liikmete ja liikmekandidaatide ettevalmistamist 2001. aastal.

Toomas Tõnise andis ülevaate 12. aprillil toimunud ESK juhatuse ja EOK täitevkomitee ühisest koosolekust, kus arutati ESK ja EOK ühinemisega seonduvat probleematikku.

23. aprillil toimunud pressikonverentsil räägiti EOK-ESK ühinemisest. Vasakult: ESK peasekretäri kohusetäitja Rein Ööbik, EOK president Tiit Nuudi, ESK aseesimees Raivo Vare.

2. mai: Valmimas on spordileksikon

2. mail aset leidnud infotunnis teavitas Eesti Spordi biograafilise leksikoni üks koostajaid Henn Saarmann, et leksikoni trükkimist alustatakse maikuu ja see peaks ilmuma juunikuul lõpuks.

On alanud leksikoni ettetellimine, hind ettetellijaile on tasumisel ülekandega 370 krooni ning raamatupoodides 390 krooni. Orienteeruv müügihind saab olema 550 krooni. Ettetellimine kestab 10. juunini 2001.

Tellimusi võtavad vastu: ülekandega – EEK müügi-osakond Tallinnas, Mustamäe tee 5, tel (0) 625 9541, (0) 625 9416 ja raamatupoed mitmetes Eesti linnades.

Infotunnis teavitati, et arhiveerimisele kuuluvad 1999. ja 2000. aasta materjalid palutakse anda Mati Poomile. Säilitamisele kuuluvad kõik Eesti meistrivõistluste protokollid ning juhatuste ja üldkogude materjalid.

Muutunud on järgmised spordialaliitude telefoninumbriid ja e-posti aadressid:

Eesti Amburite Liit, peasekretär
Ain Järvesaar tel 044 70 932, 056 462 247
 annulleerida liidu presidendi Tõnis Joaranna mobiiltelefoni number

Eesti Jalgpalli Liit e-post efa@jalgpall.ee

Eesti Laskurliit e-post laskurliit@sport.ee

Eesti Sulgpalliföderatsioon
 tel. 0 606 0460, faks: 0 606 0462

Eesti Spordi Biograafilise Leksikoni
 koostajate Henn Saarmanni ja Erlend Tee-
 mägi uus telefoninumber on 0 662 1997

Eesti Käsipalliliidu peasekretär Tõnu Kas-tan tutvustas juhtumit, kus HC Tallas mängija sai Tšehhis toimunud turniiril vigastada, kuid nii palluril kui kogu võistkonnal puudus kindlustus. Siit soovitus kõikidele spordialaliitudele ja spordiklubidele – nõudke ja kontrollige tervisekindlustuse olemasolu sportlastel.

Arutati mitteriiklike stipendiumide ja lepingute sõlmimisega esilekerkinud küsimusi.

Toomas Tõnise andis ülevaate aprilli lõpus Helsingis toimunud ENGSO peassaambleest.

Anti teada sellest, et Eesti Ratsaspordiliidu uus peasekretär on Siim Nõmmoja.

Antalis soovib vallutada

antalis TM

Uustulnuk Eesti paberimüügi turul AS Antalis pakub klientidele kõige suuremat valikut ja olgu tegemist mis tahes sooviga kuni 2000-st pakutavast paberi nimetusest, jõuab see tellijani operatiivselt.

Eesti paberi hulгимүүgifirmade turule on jäänud kolm tõsist tegijat. Eelmisel aastal toimunud ühinemiste ja ülevõtmiste käigus ostis Papyrus kõik Tallinna Paberibörsi aktsiad ning Amerpap Eesti ja MoDo Paperi liitumisel tekkis MoDo Amerpap Eesti (NMF). Nimetatutele lisandus tänava aasta alguses Euroopa suurim paberi hulгимүүgifirma Antalis.

"Antalis Nordicu esindus töötas välja strateegia Eesti turule tulemiseks, kuid esialgu olid nende eesmärgid siin väga tagasihoidlikud," selgitab Antalise tegevdirektor Tõnu Kalvik firma Eesti turule tulemise tagamaad. Samal ajal toimus Antalise juhtkonna plaanides muudatus – kuna Eestis jäid suure

ühinemislaine käigus üle hinnatud spetsialistid, seadis ettevõtte varasemast kõrgemad sihid. "Antalis otsustas võtta seejärel ette kolm Balti riiki korraga, kuhu loodi firma esindused," sõnab Kalvik.

Antalise tütarfirma alustas ametlikult tegevust Eestis 17. jaanuaril, kuid tegelik müük toimus juba eelmise aasta lõpust. "Antalise turuletulekuga kadus oht, et kaks paberimüüjat jao-tavad turu omavahel ära," annab Kalvik mõista, et kolmanda firma lisandumine veenis kliente – valikuvõimalused vaid suurenevad.

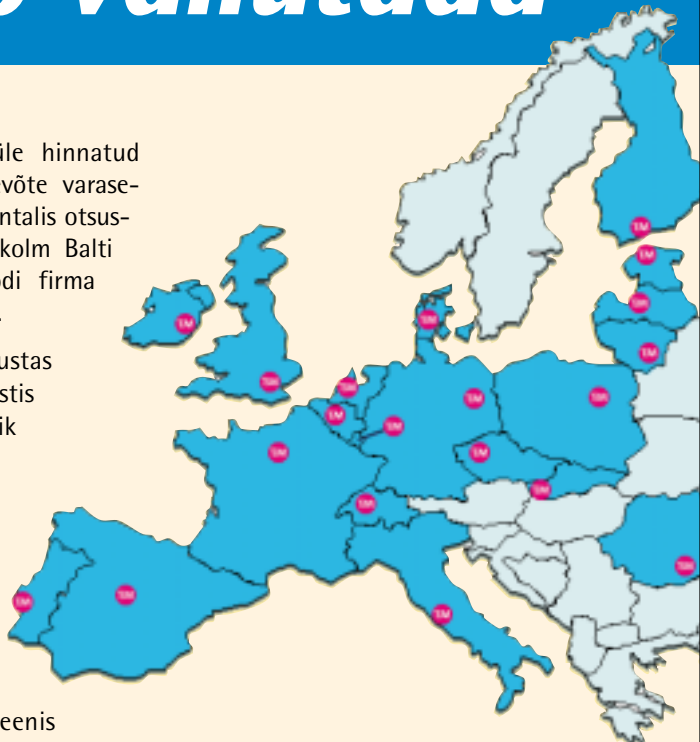
Kauba võib tellida internetist

Ehkki Antalist võib nimetada Eesti paberiturul uustulnukaks, on tegemist Euroopa suurima paberi hulгимүүgifirmaga. Kalvik peab Antalise plussideks konkurentide ees eelkõige laia sortimenti ja kiirust kauba kätetoimetamisel.

"Meie valik peaks rahuldama kõigi trükkijate, reklaamitegijate ja -tellijate soovid," on Antalise tegevdirektor

veendunud. Uudse lahendusena kasutab firma Soomes Vantaas asuvat keskkladu, kust toimetatakse kaup kliendini ööpäeva jooksul. Tellimuse täitmise väljaspool Tallinna aga võib võtta pisut rohkem aega. Antalise transporti korraldab Euroopa tuntumaid logistikafirmasid Schenker-BTL. "Me alles katsetame, kas taoline lahendus on meie oludes kõige õigem, ent seni oleme saanud küll vaid positiivset vastukaja."

Lisaks isikliku suhtlemise tasandil kauba tellimisele peab Tõnu Kalvik firma

Antalis Eesti suuremad tarnijad

- UPM-Kymmene
- ArjoWiggins
- Soporcel
- Stora Enso
- Kondopoga

Antalis AS

Betooni 6
11415 Tallinn
Telefon 6 201 562
Faks 6 201 572
Klienditeenindus ... 6 201 560
6 201 561

Antalist teatakse ka väljaspool Euroopat

Antalis on tuntud paberi hulгимүүgifirma ka ülemaailmses paberiäris.

Antalise kontserni kuuluvad 47 ettevõtet Euroopas, Lõuna-Aafrikas, Lõuna-Ameerikas, Kagu-Aasias ja Hiinas. Kontserni peakontor asub Pariisis ja firma eelmise aasta käive oli üle 40 miljardi krooni.

Antalis tegeleb lisaks büroo- ja trükitööstuspaberile veel pakkematerjalide, visuaalsete reklaamide tootmiseks vajalike materjalide ning firmameenete hulгимүүgiga. Ettevõtte pidevad laovarud ületavad 170 000 tonni.

Firma teeb koostööd kõigi juhtivate paberitootjatega, ettevõtte suurimaks tarnijaks on Soome kontsern UPM-Kymmene.

kolmandiku turust

EOK president Tiit Nuudi (vasakul) ja AS-i Antalis tegevdirktor Tõnu Kalvik on äsja allkirjastanud sponsorlepingu.

Toob turule uued tooted

Antalis pakub nii graafilist paberit trükitööstusele kui igapäevase bürootöö tarbeks vajalikku tootesortimenti. Kvaliteetpaber tarnitakse peamiselt UPM Kymmene, firma kõrvalharuna müüakse ka vene paberit. "Näiteks ajalehepaber tuleb Venemaalt ja Eestis kasutatakse seda meie vahendusel 55 protsendi ulatuses."

Eesti väiksust arvestades pole mõistagi paberi turumaht suur, kuid paberiäri on tulevikku. Kui meil on paberitarbimine aastas ligi 50 kilo inimese kohta, siis mujal maailmas ulatub see arv 200 kiloni.

Antalise juhtkond on seadnud eesmärgiks jõuda sel aastal Eesti paberimüügis 10-15 protsendi turuosani ja kolmanda tegutsemisaasta lõpuks 25-30 protsendi turuosani. "Tahame seatud sihi saavutada laia sortimendi, kiiruse, kvaliteedi ja usaldusega," loetleb Tõnu Kalvik.

Peale veebipõhise kauba tellimise käib firma ka teistes valdkondades ajaga kaasas. Näiteks toob Antalis peagi turule uued paberisordid.

arengus väga tähtsaks kauba tellimist internetist. "Klient saab arvuti vahendusel külastada meie ladu, valida välja soovitud tooted ja vormistada tellimuse," selgitab Kalvik Antalises lähiajal toimima hakkavat veebipõhist tellimisviisi. Interneti vahendusel saab tellida ka näidistooteid.

Tehnika areng tõstab paberimüüki

Juba mõnda aega on räägitud, et tehnika areng vähendab paberikandjal trükiste arvu, kuid Kalvik ei taha selle väitega nõustuda. Ta esitab oma väite tõestuseks arvud, mis näitavad, et paberi tarbimine on hoopis suurenenud.

"Näiteks on viimasel ajal reklaamtrükiste arv oluliselt kasvanud," märgib Antalise juht ja kahtleb, kas *laptop* suudab asendada paberikandjal ajalehe lugemist. Arvutitehnika areng on soodustanud paberi tarbimist, sest pikemad tekstid printitakse üldjuhul välja.

Kalviku sõnul teeb muret vaid see, et paberi hinnad on alates 1999. aastast

teinud läbi väga suure tõusu. Paberimüügi hinnataset mõjutavad hiidriigid nagu Hiina ja India. "Kui näiteks Hiinas õpetatakse ühe küla elanikud lugema," selgitab Kalvik ja lisab, et küla on vähemalt Tallinna-suurune, "siis võib kohe teha arvutuse, palju selleks kulub paberit."

Seega mõjutavad paberimüügi turgu nende suurriikide ostusooovid, kel endil pole paberitootmist pea üldse olemas. Kalviku kinnitusele aga on paberimüügi hinnad maailmas praeguseks stabiliseerunud.

Antalis toetab olümpialiikumist

Varsti pärast Antalise Eesti turule tulemist sõlmisid paberimüügi firma ja Eesti Olümpiakomitee koostöölepingu. Sellega on Antalis olümpiakomitee ametlik partner Eesti sportlaste ettevõtmisel käimasolevas olümpiatsükli.

Antalis varustab nelja aasta jooksul EOK-d paberiga. Ehkki olümpiakomitee põhi-tegevuseks pole kirjastamine, ollakse sellega siiski tihedalt seotud. Lisaks kuus korra ilmuvale Eesti Spordi Infolehele annab EOK olümpiamängude ja Euroopa noorte olümpiapäevade eel välja teemakohased trükised.

"Meil on väga sportlik kollektiiv ja kõik töötajad on selle poolt, et toetada olümpialiikumist," märgib Antalise tegevdirktor Tõnu Kalvik, kelle arvates on koostöölepingu kasu mõlemapoolne.

Kinnitati I poolaasta spordistipendiumid

Kultuuriminister Signe Kivi määras käesoleva aasta esimesel poolaastal kümme spordistipendiumi suurusega 5000 krooni kuus, viis stipendiumi suurusega 3000 krooni kuus ja seitseteist stipendiumi suurusega 2000 krooni kuus.

5000-kroonist kuustipendiumi saavad Aleksei Budõlin, Jüri Jaanson, Kaido Kaaberma, Jaak Mae, Valeri Nikitin, Erki Nool, Indrek Pertelson, Imre Tiidemann, Kristina Šmigun ja Andrus Veerpalu.

3000-kroonise kuustipendiumi saajad on: Leonid Gulov, Toomas Proovel, Indrek Sei, Aleksander Tammert ja Andrei Šilin

2000-kroonise kuustipendiumi pälvivad Olga Aleksejeva, Jaan Ehlvest, Kristina Esko, Miik

Joorits, Kaia Kanepi, Jana Kolukanova, Eduard Korotin, Tanel Leok, Nikolai Novosjolov, Raul Olle, Tanel Pärss, Heidi Rohi, Indrek Turi, Tatjana Tšistjakova, Marjaliisa Umb, Risto Usin ja Andrus Värnik.

Kokku on kultuuriministeeriumi eelarves riiklikeks spordistipendiumideks 2001. aastal ette nähtud 1,2 miljonit krooni. Stipendiumid eraldatakse poolaasta kaupa ning makstakse välja neli korda aastas.

Vastavalt riiklike spordistipendiumide määramise tingimustele ja korrale laekusid kultuuriministeeriumi juures tegutsevale riigi spordistipendiumide määramise komisjonile 15. märtsiks taotlused 18 spordialaliidult 50 kandidaadiga. Komisjon arvestas ministrile ettepanekute tegemisel eelkõige olümpiaalade rahvusvahelistel tiitlivõistlustel saavutatud tulemusi, vastava spordialaliidu seisukohti ning sportlase professionaalset suhtumist eesmärkide realiseerimisel.

Kultuuriministri käskkirja lähtub seaduse "2001. aasta riigieelarve" (RT I 2001, 4, 11) §-st 1 (kuluosa 136 peatükk 01, art. 66) ja on kooskõlas Vabariigi Valitsuse 16. detsembri 1998. a. määrusega nr. 286 (RT I 1998, 110, 1822) kinnitatud "Riiklike spordistipendiumide määramise tingimuste ja korraga".

Eesti Akadeemilisel Spordiliidul uus juhatus

2. mail toimunud Eesti Akadeemilisel Spordiliidu (EASL) üldkoosolekul valiti uus juhatus. EASL-i esimeheks valiti tagasi Tartu Ülikooli rektor professor Jaak Aaviksoo, aseesimehena jätkab Valter Lenk.

Seitsmeliikmelise juhatusse valiti kümne esitatud kandidaadi seast Tea Varrak (AS Audentes), Ants Kiviselg (Kõrgem Sõjakool), Kairis Leinus (Rahvusvahelise Üliõpilasspordiliidu juhatusse liige), Tiit Tarve (TTÜ spordiklubi), Marko Lukk (TÜ spordiklubi), Epp Jalakas (Sisekaitseakadeemia spordikeskus) ning Jakob Proovel (EPMÜ kehakultuurikeskus).

Spordiorganisatsioonidest

Üldkoosolek kiitis heaks EASL-i 2000. aasta tegevuse. Eelmisel aastal korraldati Eesti üliõpilaste meistrivõistlusi 18-l alal, parim rahvusvaheline tulemus oli Toomas Prooveli üliõpilaste maailmameistritiitel kreeka-romaa maadluses.

Uue juhatuse suurimaks ülesandeks käesoleval aastal on lähetada 21. suveuniversiaadile Pekinisse konkurentsivõimeline Eesti üliõpilaskoondis.

Seoses EASL-i peasekretär Jaak Raie tööleasumisega Tartu Ülikooli täidab spordiliidu peasekretäri kohuseid senine arendusjuht Tiina Beljaeva.

Eesti Treenerite Ühendus kohtus haridusminister Tõnis Lukasega

19. aprillil kohtus Eesti Treenerite Ühenduse delegatsioon haridusminister Tõnis Lukasega. Kohtumisel nenditi, et Eesti spordi hetkeseisu võtmeküsimuseks on treenerite koolitamine ja nende täiendkoolitusega seonduv valdkond.

Ümberkorraldused Eesti kõrghariduses peaks senisest selgemalt määratlema treenerite koolitamise riikliku tellimuse ja selle mahu. Määratlemata on treeneritele kutsete omistamise mehhanism, ebaühtlaselt toimub treenerite täiendkoolitus.

ETÜ teadvustab end loetletud küsimustes haridusministeeriumi koostööpartnerina ning püüab omalt poolt koostöös ülikoolide, spordiorganisatsioonide ja omavalitsustega kaasa aidata treenerite koolituse ja täiendkoolituse ühtse mudeli väljatöötamiseks.

Kohtumisel osalesid ETÜ esimees Jaak Salumets, ETÜ juhatusse aseesimees ja Tartu Ülikooli kehakultuuriteaduskonna dekaan Vahur Ööpik, ETÜ juhatusse liikmed Harri Lemberg (ühtlasi ka TÜ Spordikeskuse juhataja) ja Charles Vallmann (ühtlasi ka Liikumine Eluterve Eesti aseesimees), Tallinna Noorsoo- ja Spordiameti juhataja Tarmo Valgepea ja Eesti Võrkpalli Föderatsiooni peasekretär Henn Vallimäe.

Spordiorganisatsioonid ja haigekassa rõhutavad kehalise aktiivsuse tähtsust

Eesti Haigekassas 3. mail toimunud ümarlaual arutati sportivate noorte terviseuringute kui ennetava tegevuse rahastamise probleeme. Enne lepingute pikendamist kaitsevad haigekassas terviseennetuslikke projekte kõik lepinguosalised, mille põhjal haigekassa selgitab välja Eesti riigi jaoks olulised prioriteedid rahva tervise tugevdamise alal.

Kehaliselt aktiivsete noorte regulaarse tervisekontrolli vajalikkust põhjendasid ümarlaual kultuuriministeeriumi, olümpiakomitee, spordi keskkliidu, spordimeditsiini föderatsiooni, treenerite ühenduse, sportlaste ühenduse ja riigikogu esindajad.

Rõhutades kehalise aktiivsuse tähtsust noorsoo hulgas, ütles endine tippreener Jaak Salumets, et inimese elulaad kujuneb välja kahekümneks eluaastaks, mõttemaailma on hiljem raske muuta.

Koosolekul nenditi, et tervisliku seisundi määrab peamiselt elulaad, selle eeskätt kehaline

aktiivsus. "Regulaarselt sportivad lapsed moodustavad kahtlemata tervema osa noorsoost," ütles EOK peasekretär Toomas Tõnise. "Ometi leidsid Tippspordi Uuringukeskuse spordiarstid koguni 63 protsendil noorsportlastest erinevaid tervisehäireid, sporti mitteharastavate noorte hulgas on see protsent veelgi kõrgem."

Haigekassa on seni rahastanud 3000 Eesti noorsportlase korralisi terviseuringuid, Eestis tegutseb Tõnise sõnul regulaarselt sporditreeningutega aga ligi 50 000 noort. Nende regulaarne tervisekontroll välistaks võimalikest terviseriketest või reguleerimata koormusest tulenevad ohud tervisele, samuti looks kindlustunde lapsi sportima suunavatele vanematele.

"Kohtumine oli konstruktiivne, mõisteti üksteise probleeme," hindas kohtumist spordimeditsiini föderatsiooni president Rein Jalak. "Kuid mind teeb murelikuks, et sport peab Eesti riigis pidevalt meditsiinile toestama, et regulaarne tege-

Haigekassa on rahastanud 3000 Eesti noorsportlase korralisi terviseuringuid.

lemine spordiga on tervise tugevdamise prioriteet. Loodan, et me leiame lahenduse, kuidas kehaliselt aktiivse noorsoo tervisekontrolli tõhustada. Eesti riik võiks sporti rohkem toetada, haiguste vähenemise arvelt saab hiljem hoopis rohkem kokku hoida."

Uus konkurss spordimuuseumi direktori ametikohale

Kultuuriminister Signe Kivi kuulutas välja uue konkursi spordimuuseumi direktori ametikohale. Kandidaatide esitamise tähtaeg on 1. juuni.

Signe Kivi leidis, et esialgselt direktori kandidaadiks esitatud Ants Veetõusme arenguvisionid ei vasta täielikult käesoleval hetkel spordimuuseumile pandud ootustele ja muuseumi ees seisvatele ülesannetele.

Oodatakse tugevat visiooni

Kultuuriminister ootab uult juhilt spordimuuseumi muutmist kaasaegseks, atraktiivse kontseptsiooniga hästitoimivaks ja ligiõmbavaks organisatsiooniks, kus läbi kõikvõimalike aktiivsuste saaksid Eesti spordiliikumisest osa kõige erinevad sihtgrupid tippportlastest ja teadlastest laste ja seniorideni.

Signe Kivi sõnul peab spordimuuseumi uus juht olema energiline, loominguiline ning

tugeva visioonivõimega isiksus, kes muudab praegu Eesti muuseumide pildis nõrgal positsioonil oleva spordimuuseumi kaasaegseks ja atraktiivse kontseptsiooniga hästitoimivaks organisatsiooniks.

Riigi toetust saav spordimuuseum kui spordiloolise ainese koguja, säilitaja, analüüsija ja eksponeeriija peab juba lähitulevikus teenima tunduvalt laiemat hulga inimeste huve kui seni.

Suur väljakutse

Eesti Spordimuuseum kui Kultuuriministeri hallatav riigiasutus ja spordivaldkonna keskmuseum on asutatud 1963. aastal. Täna on muuseumikogus 95 000 museaali – medalitest-märkidest fotode ja raamatuteni.

Võrreldes teiste keskmuseumidega, kus aastas käib püsiekspositsiooni vaatamas keskmiselt 50 000 inimest – suuremates muuseumides ka üle 100 000 – ei saa spordimuuseum huviliste hulgaga kiidelda – eelmisel aastal loeti külastajate arvukus vaid 5859 inimest. Küsitlused on näidanud, et suurem osa meie spordirah-

vastki ei ole iial jalga spordimuuseumisse tõstnud. Ja miks nad oleksidki pidanud – pildikeste ja medalite read tõesti kedagi ei tõmba. Tänapäeva muuseum võimaldab osalemist – aktiivsele ja pidevas muutuses olevale ekspositsioonile lisaks tahab inimene ise uurida ja oma käega katsuda, rääkimata elementaarsest võimalusest kulutada aega ja raha muuseumipoes või -kohvikus, suhelda muuseumiklubis või -pubis.

Juba juunis valmib Eesti Spordimuuseumi uus hoone Tartus, Rüütli tänaval, kus sisukaid ideid ootamas ligi 500 ruutmeetrit ekspositsioonipinda. Maja renoveerimine läheb maksma ligikaudu 44 miljonit krooni. Muuseumi tänases meeskonnas on 26 inimest, neist kümme kõrgema haridusega spetsialistid.

Heade muuseumide rohkes Tartus, kus kohe-kohe valmimas Eesti parim veekekus, on uue spordimuuseumi kontseptsiooni ja ekspositsiooni tegemine, selle teadvustamine ja "müük" tõeline väljakutse nii loominguilises kui ärilises plaanis.

Mida ootab spordimuuseumilt spordirahvas?

Eesti Olümpiakomitee avalike suhete juht Sven Sommer: "Näen spordimuuseumi eelkõige multifunktsionaalse kooslusena, mis pakub kliendile täisteenindust. Ühe katuse all võiksid koha leida spordimuuseum, üle-eestiline spordifanopank, spordiraamatukogu, spordiarhiiv ja miks mitte ka olümpiaakadeemia. Sel juhul oleks tegemist juba tõelise spordi(info)keskusega, kuhu osad tahaksid tulla ja osad oleksid esialgu sunnitud tulema, hiljem aga tuleksid juba meeleldi. Ka võiks sama katuse alla koondada nii olemasolevaid institutsioone *a la* praegu varjusolevaid sporditeadlaste selts, aga miks mitte ka õhkkonna ja olude mõjul tekkivaid uusi ühendusi, näiteks spordifilosoofia selts.

Täna on meil spordimuuseum Tartus, spordiraamatukogukesed Tallinnas ja Tartus, spordifanopangast, ja -arhiivist pole aga kuulnudki. Kes on praeguse olukorraga rahul? Jään vastuse võlgu, kuid arvan, et mitte keegi. Kuid usun, et eelpooltoodud kokkukulatamise meetod tähendaks nii kokkukohituid kui sünergiaid. Sel juhul oleks rahulolijaid palju."

Muuseum peab pakkuma võimalusi ka ise käsi külge panna.

Eesti Sportlaste Ühenduse esimees Jüri Tamm ja Eesti Treenerite Ühenduse esimees Jaak Salumets juhivad kultuuriministrile käesoleva aasta 20. aprillil saadetud kirjas tähelepanu "ühisele murele Eesti spordiajaloo ja sporditraditsioonide säilitamise, uurimise ja eksponeerimise kvaliteedi üle, mille eest peaks põhikirjaliselt vastutama riigiasutus Eesti Spordimuuseum, mille lõplik väljaehitamine ja vastavad investeringud ca 50 miljoni krooni ulatuses on riigieelarvesse planeeritud".

Eesti Sõudeliidu peasekretär Jaan Tults leiab, et "kõige tähtsam peab olema sõna otseses mõttes muuseumi funktsioon, et Eesti spordi ajalugu ja kuulsus oleks nii nähtav kui vähegi võimalik. Vaatamata moodsate demonstratsioonivahendite ja e-maailma pealekasvule huvitab inimesi siiski otsene ekspositsioon. Tuleb mõelda sihtgruppidele ja sellest lähtuvalt teemaatikatele. Tähtis on see, et oleks midagi meenutada. Nostalgia haaratud toovad kohale oma lapsed ja lapselapsed, tirides nad süstlast eemale. Midagi peab olema ka otseselt noortele vaadata, midagi ekstreemset, inventar, elulood. Võib olla ka rahvusvahelisi teemasid. Ekspositsioon peab olema aktiivne, muutuv".

Eestvedajad – spordiklubi raudvara

Joe Noormets

Iga spordiklubi vajab eesmärkide teostamiseks majanduslikke ressursse, kuid eelkõige siiski inimesi – juhte, treenereid, juhendajaid ja teisi, kes soovivad oma aktiivse tegevusega vedada klubi programme.

Paljud klubid peavad just inimressursi vähesust suurimaks arengu takistuseks. On arvatud, et eestvedajate leidmine ning seejärel nende värbamine ja hoidmine klubi tegevustes on küllaltki raske ülesanne. Eestvedajate vähesuse kõrvaldamiseks ei ole olemas kahjuks ühtainsat ainuõiget lahendust. See nõuab järjekindlat ja süsteemset tegutsemist igas klubis. Vajatakse mõttetööd, arutelusid, tegevusvariantide läbikaalumist, võrdlusi ja valikuid, iseseisvat- ja rühmatööd, tegevusprotsessi jälgimist, tulemuste ootamist ja nende hindamist uute otsuste aluse loomiseks.

Mis paneb inimesed tulema eestvedajaks, "astuma poodiumile", ja korda saatma suuri tegusid, kuigi need nõuavad suurt pingutust ja pühendumist? Kindlasti on siin üheks põhjuseks see, et eestvedajana töötamine on inimeste jaoks meeldiv ning annab rahulolu tunde. Tuleb siiski arvestada, et tööga rahulolu või rahulolematuse seonduvad töö erinevate külgedega.

Tööga rahulolu oleneb töö sisu teguritest ehk motivatsiooniteguritest: eneseteostusrõõmust, tööalasest arenemisest, suure vabadusastmega tööst, töö keerukusest, iseseisvuse- ja arenguvõimalustest jne. Tööga rahulolematuse on seotud peamiselt aga töökeskkonna faktoritega: juhtimise, psühhokliima, töötingimustega. Muutes töökeskkonna igati soodsaks, saab kõrvaldada rahulolematuse, kuid mitte luua rahulolu. Motiveeriva rahulolu kujune-

Töö sisu tuleb muuta niisuguseks, mis võimaldaks eestvedajal töö käigus rahuldada oma kõrgemaid vajadusi ning muuta seeläbi töö kui selline motiveerivaks.

Eestvedajate olemasolu on klubide arengu juures üks tähtsamaid tagajaid.

miseks peab muutma töö kui sellise sisu. Töö sisu tuleb muuta niisuguseks, mis võimaldaks eestvedajal töö käigus rahuldada oma kõrgemaid vajadusi ning muuta seeläbi töö kui selline motiveerivaks. See eeldab, et eestvedajal oleks tema töös tagatud mitmekesisus, iseseisvus otsustamisel ja meetodite valikul, töö terviklikkus, tagasisidestatus töö tulemuste osas, töö tähtsus ja olulisus ning koostöövõimalus teiste inimestega.

Tuleb püüda selle suunas, et motivatsiooni kujundaks ja mõjutaks spordiklubis tehtav töö. Mõned soovitusel selleks:

- anda eestvedajatele võimalus teha erinevaid töid, vahetada tööülesandeid;
- võimaldada eestvedajatel endil planeerida oma töö tegemist, valida endile tööpartnereid;
- jaotada töö nii, et üks eestvedaja saaks teha võimalikult terviklikku osa sellest;
- anda eestvedajatele pidevalt informatsiooni selle kohta, kuidas neil on läinud, mida nad on suutnud ära teha ning kuidas nende tulemused on kaasa aidanud klubi arengule;
- võimaldada eestvedajatel aeg-ajalt täita vastutusrikkamaid ja olulisemaid ülesandeid.

Seega tuleb mees pidada – motivatsioon ja klubi tegevustega sidumine tugineb

järgmisel:

- eestvedaja teab, miks ta üldse teeb seda tööd
- mida temalt oodatakse
- keegi ootab tulemusi
- saama võimaluse pingutada hea tulemuse nimel
- olema teadlik, et hoolimatu töö või selle kergelt kaelast ära saamine muutub varem või hiljem tüütuks ja igavaks
- saama vabaduse valida, kuidas töö tehakse
- mõistma, et vabadus on usalduse märgiks
- julgema usalduslikult seada põhimõttelisedki asjad kahtluse alla
- proovima uusi lahendusteid
- saama võimaluse ebaõnnestuda - kui seda kindlust klubi eestvedajate suhtes ei ole, pole tegevusvabadusel suurt mõtet.

Klubis tuleb arvestada sellega, et ainelised tasud on vaid üks selge klubis kasutatav viis eestvedajate tunnustamiseks ja tasustamiseks. Tunnustamine ja tasustamine võib toimuda ka mitmel teisel moel. Olulisim on siinjuures muidugi see, et üldse seda tehtaks. Klubi tegevuse alus algab igapäevastest toimingutest ja selle käigus tähelepanu osutamisest positiivse suhtumise näol.

ROK-i eetikakomisjon pani paika presidendivalimiste mängureeglid

TOIVO TUKK, ETA

Tänavu suvel valitakse uus Rahvusvahelise Olümpiakomitee president, ameti paneb maha 21 aastat seda organisatsiooni juhtinud Juan Antonio Samaranch.

ROK-i uue presidendi valivad need olümpiakomitee liikmed, kes tulevad ROK-i 112. istungjärgule, mis toimub 13.-16. juulini Moskvas. Samas valitakse 2008. aasta suveolümpiamänge korraldava linn.

ROK-i presidendiks võib saada vaid ROK-i liige ning tähtjaks seadsid oma kandidatuuri üles viis selle mõjuvõimsa organisatsiooni liiget. Jacques Rogge (Belgia), Kim Un-jong (Lõuna-Korea), Richard Pound (Kanada), Anita DeFrantz (USA) ja Pal Schmitt (Ungari).

Pound kuulub ROK-i liikmeskonda 1978. aastast alates, Schmitt 1983. aastast, Kim ja DeFrantz 1986. aastast ning Rogge 1991. aastast.

Viest kandidaadist kolmel on ka märkimisväärne sportlik minevik. Olümpiamedaleid on võitnud Rogge purjetamises, DeFrantz sõudmises ja Schmitt vehklemises.

ROK-i on viimasel kümnendil raputanud ka mitmed skandaalid, neist märkimisväärseim oli seotud Salt Lake City valimisega 2002. aasta taliolümpiamängude linnaks. Päevavalgele tuli, et mitmed ROK-i liikmed võtsid nende mängude organisatooreilt vastu hinnalisi kingitusi.

See oli üheks põhjuseks, miks ROK-i eetikakomisjon võttis hiljuti vastu ranged käitumisreeglid nii presidendikandidaatidele kui ka teistele oma liikmetele.

Näiteks on presidendikandidaatidel keelatud korraldada teistele ROK-i liikmetele lõunasööke, viimastel aga tuleb hoida saladuses oma eelistusi presidenditoolile. ROK-i liikmed ei tohi ka teha eraviisilisi viisi presidendikandidaatide juurde. Muidugi ei tohi presidendikandidaadid vastu võtta mingisugust finantsabi.

Need kandidaadid, kes ausa mängu reegleid rikuivad, saavad esmalt avaliku hoiatuse ning võidakse hiljem ka kandidaatide nimekirjast kustutada.

"Me austame kõiki kandidaate, kuid meie ettekirjutused on tehtud selleks, et kõigil neil oleksid võrdsed šansid," ütles ROK-i eetikakomisjoni juht Keba M'Baye.

Kehtestatud on karmid mängureeglid, mida loodetavasti keegi rikkuma ei kipu – selleks on ROK-i presidendi ametikoht liiga austusväärne.

Jacques Rogge

Richard W. Pound

Anita L. DeFrantz

Un Yong Kim

Pal Schmitt

Erika Salumäe osales UCI trekikomisjoni istungil

Kahekordne olümpiavõitja Erika Salumäe käis Jaapanis Rahvusvahelise Jalgrattaspordiliidu (UCI) trekikomisjoni istungil ning vahendas muljeid Eesti Spordi Infolehele.

"Saime Jaapanist kutse tulla tutvuma eelkõige sealsete trekikoollide tööga. Ühtlasi oli võõrustajail palve, et nende rahvusliku trekiala keirini reeglid viidaks vastavusse rahvusvaheliste reeglitega," rääkis Salumäe.

UCI trekikomisjoni kuulub seitse liiget, ainsa naisena on kaasatud Erika Salumäe: "See on fantastiline, mida jaapanlased trekisõidus teevad. Neil on 50 kooli, kus õpetatakse seda ala, oli neljandat korda Jaapanis käinud Salumäe vaimustuses.

"Keirini reeglite ühtlustamise alal hakkame mina ja üks mu kolleeg nüüd vaeva nägema. Keirin on ju ka olümpiaala, olgugi et Jaapanis on see ala professionaalsetel alustel," ütles Salumäe ja rääkis, et trekisõidu reeglitiiku uuendamise

kallal tuleb veelgi vaeva näha, sest omad nõuded esitab televisioon, kes kannab üle suurvõistlusi. "Eelkõige tahetakse MM-i ja OM-i programmi ajaliselt kokku suruda ning seda saab teha mitmel viisil. Näiteks kvalifikatsioonisõitude süsteemi muutmiseks. Mõningaid uuendusi pakkusid välja ka omalt poolt. Näiteks *sur place* (trekil paigalseis) maksimummäär viimine 30. sekundini senise kolme minuti asemel. Minu arvates on see aeg küllaldane pettemanöövri(te) sooritamiseks. Kolm minutit suudab iga vähegi tasemel trekisõitja teha," oli Erika kindel.

Varem võis trekil *sur place*'i teha enikaua, kuni suutsid. Alates 1996. aasta OM-ist Atlantas viidi maksimummäär kolmele minutile.

"Mõtted liikusid ka selles suunas, et vähemalt trekil valitseks meeste ja naiste aladel võrdsus. Hetkel kuulub suurvõistluste kavva 8 meeste ja 4 naiste ala," vahendas Salumäe muljeid UCI trekikomisjoni istungilt.

Samaranch tahab näha naisi sporti juhtimas

Üle kahekümne aasta Rahvusvahelise Olümpiakomitee presidendi- na töötanud markii Juan Antonio Samaranch kinnitas, et tahab näha rohkem naisi sporti juhtimas.

Sel suvel ameti maha panev Samaranch viibis huvastjätuvusiitidel Aasia ja Okeania riikides ning ütles Delhis antud pressikonverentsil, et soovib spordijuhtimise juures rohkem näha õrnema soo esindajaid. "Oleme suutnud peaaegu lahendada naiste osavõtu suurenemise spordivõistlustel. Kujukaks näiteks on olümpiamängud Sydneys, kus 42 protsenti osavõtjast olid naised. Järgmise probleemina peaksime lahendama naiste osakaalu suurenemise spordi juhtimises," sõnas Samaranch.

On võimalik, et Samaranchi järglasena asub presidendiks naine, esmakordselt olümpiajaloois pürib ROK-i presidenditoolile õrnema soo esindaja Anita DeFrantz, kelle šansse küll eriti kõrgeks ei peeta.

ROK-i president rääkis ka sellest, et tema arvates annavad 2004.

aasta suveolümpiamängud Ateenas uue värvingu olümpiatel. "Usun, et need saavad olema erilised mängud. Ühinevad ju iidse Ateenas sport, klutuur ja ajalugu. Kindlasti annavad kreeklased mängude läbiviimisel oma parima," uskus Samaranch ning lisas, et mängude ettevalmistustöö on sujunud peale mullu tehtud ROK-i hoiatust palju paremini.

Samas polnud Samaranch nõus väitega nagu poleks enamusel ROK-i 199. liikmesmaast võimalusi mängude korraldamiseks, kuna need nõuavad liialt suuri kulutusi. "Mängude läbiviimine iseenesest ei nõua erilisi kulutusi. Palju rohkem kulub organisatooreil infrastruktuuri edendamiseks, kommunikatsioonivahendeiks ja kirrteede ehitamiseks näiteks," ütles president.

Olümpiamängude läbiviimine on saanud organisatooreile kasulikuks ettevõtmiseks, 50 protsenti mängude tulust jääb neile. ROK saab kogutulust omale 17 protsenti.

Kalevi juubeliüritused on avatud kõigile

24. mail oma saja-aastast sünnipäeva tähistav Eesti Spordiselts Kalev kutsub sportlasi ja huvilisi oma juubeliüritustele. Meie võistlused ja muud üritused on lahtised kõigile soovijatele Eestist ja teistest riikidest. Ootame osalema rohkesti väliskülasti, esmajoones Soomest.

Millest siis koosnevad Kalevi 100. aastapäeva üritused? Maikuu on traditsiooniline noorkalevlaste päev. Seltsi sünnipäeval 24. mail pidulik õhtu Estonia kontserdisaalis. Ajavahemikus 25. juuni – 1. juuli peetakse enamik Kalevi 100 Mängude võistlustest.

Üldse on kogu tegevus jagatud üheksasse programmi.

1. Rongkäik ja avatseremoonia.

28.06 kl 17 Rongkäik Estonia teatri juurest Kalevi keskaadionile
kl 18-20 Avatseremoonia Kalevi keskaadionil
kl 20 Puhkeõhtu Kalevi keskaadionil

2. Võimlemine.

3000 võimleja esinemine avapidustustel, rühmvõimlemise MM, galakontsert ja välisrühmade festival, esinemine Tallinna väljakutel, noorte disko.

29.06 kl 16-19 Rühmvõimlemise MM-i eelvõistlus Kalevi Spordihallis
30.06 kl 10-13 Võimlejate esinemine Raekoja platsil ja Vabaduse väljakul
kl 12-14 Rühmvõimlemise MM-i finaali Kalevi Spordihallis
kl 16-19.30 Rahvusvaheline võimlemisfestival Kalevi Spordihallis

3. Kultuuriüritused.

Foto- ja esseede konkursid, näitused, Kalevi ajaloo I ja II köite ilmumine, Pirita päev 30.06 Kalevi Jahtklubis.

Näitused:

5.06-1.07 Eesti spordi unikaalsed auhinnad ja rariteetid (*Hansagalerii*)
7.06-25.08 Fotonäitus "Sport objektiivis" (*Kiek in de Kök*)
26.06-9.07 Filateelianäitus "Sport markidel ja postkaartidel" (*Eesti Akad. Raamatukogu fuajee*)
18.06-1.07 Laste joonistuste näitus (*Kullo galerii*)
20.06-2.07 Fotonäitused "Kuulsad kalevlastest kultuuri ja ühiskonnategelased" ja "Kuulsad kalevlastest sportlased läbi aegade" (*Tallinna Kaubam. vaateaknad*)

27.06 kl 20 Noorte disko Kalevi Spordihallis
28., 29., 30.06 kl 20 Puhkeõhtud Kalevi keskaadionil

4. Võistlussport.

Programmi kuulub üle 80 rahvusliku ja rahvusvahelise võistluse enam kui 30 spordialal noortele, junioridele, täiskasvanuile ja veteranidele. Kaalukamad neist on rühmvõimlemise MM, veemoto EM klassis O-125, Kalevi Suursõit, orienteerumise suvejooks, 82. Eesti meistrivõistlused ujumises, neli purjeregatti, sõudmise- ja aerutamisevõistlused Pärnus, süstaretk Porkkala - Tallinn. Veel korraldatakse Tallinnas Rahvusvahelise Töölisspordi Liidu (CSIT) meistrivõistlused neljal alal: võrkpallis, tennis, judo+sumo ja karates.

5. Firmaspord.

Võistlused firmadele üheksal spordialal, firmajuhtide mitmevõistlus, sõpruskohtumine Kalevi Üksiku Jalaväepataljoniga.

6. Tervisesport.

Üritused käimises, jooksus, jalgrattasõidus, rulluisutamises, matkamises, orienteerumises. Võistlused rahvulikel spordialadel.

7. Veteranid.

Aprillikuus peetud rahvusvaheline konverents "Sport kultuuris – kultuur spordis", pidulik õhtu, lahkunud kalevlaste mälestamine kalmistutel, võistlused, mälumäng.

8. Noorkalevlasted.

11. mail Kalevi Spordihallis peetud noorkalevlaste päev, noortevõistlused 19 alal, kohtumised nimekate kalevlastega.

9. Kongressid ja seminarid.

Euroopa Spordikongress, võimlemiseminarid ja konverentsid.

Info ja piletite tellimine
telefonidel **644 2987** ja **644 4886**, faks **644 2987**,
e-post: eesfikalev@anet.ee.

Foto: Rein Toom

Võimlejad on maikuu omapäi

Rein Kallasma

Kalevi 100 mängudeks valmistuvail võimlejal on mai-juuni Kalevi uue võimlemise programmijuhi Tuulika Mölderit sõnusti tõsiselt omapäi harjutamiseks. Viimane ülevaatus peeti kuu algul Järvakandis. Avatseremoonia võimlemisjuhid arutasid omavahel veel kord kogu korraldust, nüüd tuleb vaid korralikult harjutada.

Mall Kalvel jätkub tööd kahel rindel. Võimlejate galakontserdi lavastajana tuleb tal üle vaadata kõik kavad. Teiselt poolt seisab ees kohustus kaitsta ja miks mitte parandada möödunud aasta rühmvõimlemise MM-i teist kohta. Kalve VK Pirueti rühm saavutas Helsingis teatavasti teise koha. Nüüd lähevad tulle veel VK Velar Larissa Gorbunova juhtimisel Tallinnast ning Tartust Janika Mölderit VK Janika ja Inga Neissaare TÜ Spordiklubi rühmad.

Noorkalevlasted kogunevad teist korda

Rein Kallasma

Noorkalevlaste päev on sajandale sünnipäevale läheneva Eesti Spordiseltsi Kalevi noorim traditsioon – 11. mail kohtuti Tallinnas oma spordihallis alles teist korda. Kutsutud olid kõik Kalevi 11 spordikooli (enam ei ole Ratsaspordikooli). Kutse said ka noorkalevlasted Narvast ja Sillamäelt, kus Kalevil spordikooli veel ei ole. Töö noortega käib neis linnades täie hooga ja küllaltki edukalt.

Kuna tegemist oli erinevaid alasid harrastavate koolidega, ei võisteldud neil spordialadel, mis koolides on põhitegevus. Peeti kaks teatevõistlust – kuueliikmeliste võistkondadele "julged atraktsioonid" ja neljaliikmeliste sõudeergomeetrid. Veel võisteldi nooleviskes ja viktoriinis Kalevi ajaloo, Eesti ja maailma spordist.

Alates kella 15-st ei tehtud neli tundi ainult sporti. Esinesid Nõmme Noortemaja võimlejad, Lindakivi Kultuurikeskuse showgrupp Iris ja akrobaadid The Tallinn Boys.

Spordikalender

15.05	kergejõustik: TV 10 olümpiastarti III -IV etapp Raplamaa, Märjamaa
15.05	kergejõustik: TV 10 olümpiastarti Harjumaa III ja IV etapp, Tallinn
16.05	kergejõustik: Võru TV 10 olümpiastarti III etapp, Võru
16.05	kergejõustik: TÜ avavõistlused, TÜ hall
16.05	lauatennis: Balti veteranide MV,
16.05-17.05	ujumine: Balti mats, Tallinn
16.05-20.05	korvpall: naiste 29. EM kvalifikatsioon, Viljandi
17.05	kergejõustik: Lääne-Virumaa TV 10 olümpiastarti finaali, Rakvere
17.05	jalggrattasport: Cignol - rattaneljapäevakud, Tallinn
17.05-19.05	Üliõpilassport: XVIII Selli Mängud, Tartu
18.05	kergejõustik: F. Kudu mälestusvõistlused, TÜ staadion
18.05-19.05	vehklemine: Troffe Citta di Legnano N, Legnano
19.05	kergejõustik: Coca-Cola TV 10 olümpiastarti III etapp, Valga
19.05	karate: Budo Cup, EKL VIII etapp, Tallinn
19.05	kulturism: EM (Fitness), Tallinn
19.05	jõutõstmine: Eesti ind. KV, Maardu
19.05	ratsutamine: Vidrike Galopp, Vidrike
19.05	autosport: E. Raide Karikas, Harjumaa
19.05	triathlon: Kevadeduatlion, Pärnu
19.05	sulgpall: Paarissused III, Tartu
19.05	sumo: Dutch Open, Rotterdam
19.05	orienteerumine: XXIII Lõuna-Eesti KV, Hatiku
19.05-20.05	india: Eesti I MV 2001 finaaliid M+N+S, Tartu
19.05-20.05	kergejõustik: noorte Balti mitmevõistluse maavõistlus,
19.05-20.05	sõudmine: Kopenhaageni Regatt, Kopenhaagen
19.05-20.05	orienteerumine: MSL Jõud MV, Otepää
19.05-20.05	riistvõimlemine: K.-Järve lahtised MV, K.- Järve
19.05-20.05	iluvõimlemine: Eesti MV rühmkavades, Tallinn
19.05-20.05	lauatennis: Rahvusvaheline turniir STAR, Helsingi
19.05-20.05	lestatujumine: Eesti MV, Tallinn
19.05-20.05	vehklemine: Tournoi International M, Innsbruck
19.05-20.05	ujumine: Rootsi GP 3 (50 m), Stockholm
19.05-10.06	jalggrattasport: Giro d'Italia,
20.05	jalggrattasport: Elva XVI rattapäev, Elva
20.05	triathlon: Haabersti VIII basseinitriathlon, Tallinn
20.05	orienteerumine: Virumaa O-jooks ja Eesti Üliõpilaste MV, Uljaste/Sonda
23.05-24.05	kergejõustik: Lääne-Virumaa noorte MV, Rakvere
23.05-24.05	kergejõustik: Alutaguse TV 10 ol.st. ning A ja B kl mitmevõistluse MV, Avinurme
23.05-26.05	vibulaskmine: Euroopa juunioride KV, Wyhl
24.05	kergejõustik: Võru-Väimela maanteejooks, Võru
25.05-27.05	T/S/DT, laskmine: rahvusvaheline T/S/DT, Tallinn
25.05-27.05	ratsutamine: Turu GP, Turu
26.05	kergejõustik: Tallinna kevadjooks, Tallinn
26.05	kergejõustik: 9. Valga ööjooks (8,6 km, 4,5 km, lastele 1,5 km), Valga
26.05	kergejõustik: TV 10 ol.-starti Jõgevamaa (kaugus, ketas, pallivise), Laiuse
26.05	vehklemine: II tugevamate turniir M+N, Tallinn
26.05	judo: Euroopa klubide karikas II ring,
26.05	sumo: Eesti MV, Jõgeva
26.05-27.05	kergejõustik: Götzise rahvusvaheline mitmevõistlus, Götz
26.05-27.05	aerutamine: Harku Regatt EKV 3/4. etapp. 500;1000, Tallinn
26.05-27.05	F-500, Veemoto: EM II et., Peczniev
26.05-27.05	autosport: Raadi ringrasõit, Tartu
26.05-27.05	vehklemine: rahvusvaheline turniir Ciudad de Sevilla N, Seville
26.05-27.05	vehklemine: rahvusvaheline turniir, Taiwan
26.05-27.05	orienteerumine: Balti MV (koondised), Pikajärve
26.05-27.05	orienteerumine: Balti MV (veteranid), Pikajärve
26.05-27.05	vibulaskmine: Eesti KV, Pärnu
26.05-27.05	sõudmine: Euroopa noorte KV I etapp, Brno
26.05-27.05	sõudmine: Mannheimi Regatt, Mannheim
27.05	kergejõustik: Eesti noorte ja juun. teatejooksu MV (U-16, U-18, U-20), Tartu
27.05	kergejõustik: Enn Selliku XXI jooksjate päev, lisaku
27.05	võrkpall: EM alagrupi mäng Eesti - Inglismaa M
27.05	jalggrattasport: Tartu Rattaralli, Tartu
28.05-2.06	judo: Väikemaade Mängud, San Marino
28.05-4.06	laskmine: MK- Milano
29.05	kergejõustik: Lääne-Virumaa TV 10 olümpiastarti finaali, Rakvere
30.05	kergejõustik: heitjate seeriaavõistluse I etapp, Tallinn
30.05-31.05	kergejõustik: kõrgkoolide MV, Tartu
31.05	kergejõustik: Eesti üliõpilaste MV, EASL
31.05	kergejõustik: Rakvere linna lahtised MV, Rakvere
1.06	kergejõustik: sprindi mitmevõistlus, Tartu
1.06	jalgpall: Eesti - Holland U - 21, Tallinn
1.06-2.06	vibulaskmine: III Eve Suits Memoriaal 2001, Pärnu
1.06-3.06	aerutamine: rv. regatt Copenhagen Olympic O.Sen./Jun., Kopenhaagen
1.06-9.06	vehklemine: Veteranide MM, Martinique
2.06	karate: 19th Danish Open 2001, Greve
2.06	kergejõustik: Eesti teatejooksu MV, Valga
2.06	kergejõustik: Riia 2001, Riia
2.06	sõudmine: Eesti KV, Pärnu
2.06	võrkpall: EM alagrupi mäng Eesti - Austria M
2.06	jalgpall: Eesti - Holland MM, Tallinn
2.06	autoralli: Väandra Ralli, Väandra
2.06	kabe: hansapäevade kiirturniir, Viljandi
2.06-3.06	sõudmine: Suur Moskva Regatt, Moskva
2.06-3.06	laskmine: Eesti KV etapp / Jagdwdeldti auhind, Vodja
2.06-3.06	veemoto: MM, Riia
2.06-3.06	vehklemine: Jean Coibionis karikas GP N, Welkenraedt

Palju õnne!

HEIDO, Erge	6. mai	Eesti Indiacia Liit - peasekretär
ILVES, Lea	6. mai	Eesti Kergejõustikuliit - tehniline sekretär
ARING, Toomas	7. mai	Spordifotograaf
KIVISIK, Villu	8. mai	Teenekas sporditöötaja
KODANIPORK, Raido	8. mai	Olümpialane - jalggrattasport 1992, 1996
DIVONIN, Vjatšeslav	8. mai	Olümpialane - sõudmine 1992
RANG, Evely 30	8. mai	Eesti Vibuliit - president
KAJAK, Uno	9. mai	Olümpialane - kahevõistlus 1956
EVING, Sven	9. mai	Tallinna "Kalevi" tennisekool - direktor
JÜRIMÄE, Toivo	9. mai	TÜ Kehakultuuri teaduskond
KAMA, Ülle	9. mai	Eesti Võrkpalli Föderatsioon - sekretär
VIHURI, Priit	10. mai	Viljandimaa Spordiliit - esimees
GOLUBEV, Aet	10. mai	Eesti Spordi Keskliit - sekretäri infojuht
HUNT, Meeli	10. mai	Eesti Eriolümpia - spordidirektor
KOORT, Uno	11. mai	Pärnu LV haridus- ja kultuuriosakond - spordinõunik
VARE, Raivo	11. mai	ESK juhatause aseesimees
LUTŠKIN, Roman	11. mai	Olümpialane - sõudmine 1992
HALJAND, Rein	12. mai	EOK asepresident, TPÜ kehakultuuri-teaduskonna dekaan
JÕEPERA, Jarek	12. mai	Spordifotograaf
FALKENBERG, Signe	13. mai	Eesti Invaspordi Liit - peasekretär
TISHLER, Peeter	13. mai	Eesti Kergejõustikuliit - peasekretär
MANDRE, Juhan	14. mai	Spordistatistik
TURBAN, Marko	14. mai	Olümpialane - kergejõustik 1996
PLOVITS, Eugen	15. mai	Teenekas sporditegelane
JÕGI, Heino 60	15. mai	Eesti Tehnika- ja Spordiliit - aseesimees
LUBI, Sirje	15. mai	Eesti Lauatennis Liit - peasekretär
SIKK, Toivo	15. mai	HM noorsoo ja huvihariduse osakond - juhataja
ADAMSON, Tiia 65	16. mai	Eesti Tervisespordi Ühendus - raamatupidaja
KERMON, Märt	17. mai	Eesti Korvpalliliit - projektjuht
SUURVÄLI, Aldo	17. mai	Olümpialane - ujumine 1992
TALTS, Jaan	19. mai	Olümpialane - tõstesport 1968, 1972, EOK liige
KALJURAND, Merle	19. mai	EOK assistent
VASARIK, Anne	20. mai	Põlva spordihoone - juhataja
KÜTT, Ilmar	21. mai	Viljandi MV haridus- ja kultuuriosakond - juhataja
ROHTARU, Hillar	21. mai	Kalevi Tõnismäe spordibaas - juhataja
MODELAINEN, Ivan	23. mai	Narva Spordikool
ROHI, Heidi 35	23. mai	Olümpialane - vehklemine 1996
VARE, Sulev	25. mai	Läänemaa Spordiliit "Läänela" - esimees
RÜNNE, Eha	25. mai	Olümpialane - kergejõustik 1996
PÜTSEP, Erki 25	25. mai	Olümpialane - jalgratas 2000
AUNROOS, Aavo	26. mai	Pirita velodroom - direktor
ALJAND, Riho	27. mai	Eesti Koolispori Liit - peasekretär
LUIK, Margus	28. mai	Spordiajakirjanik
VALLMANN, Charles	29. mai	Tallinna "Kalevi" kergejõustikukool - direktor
TSERP, Deivil	30. mai	Spordiajakirjanik
SELG, Hanno	31. mai	Olümpialane - moodne viievõistlus 1960
KÜTT, Raivo	31. mai	Eesti Karate Föderatsioon - president, EOK liige
HALDNA, Leho 40	1. juuni	Eesti Orienteerumislit - president, EOK liige
RAIE, Jaak 25	1. juuni	Eesti Akadeemiline Spordiliit - peasekretär
VAIKJÄRV, Mati	2. juuni	Olümpialane - vibusport 1972
PACHEL, Raiko	2. juuni	Olümpialane - ujumine 2000
VALDMETS, Uno	3. juuni	Jõgeva Spordiliit "Kalju" - esimees
EDASI, Endel	4. juuni	Olümpialane - ujumine 1952

2.06-3.06	judo: vanalinna päevade turniir, Tallinn
2.06-3.06	judo: G. Sieni mälestusvõistlused M, Sassari
2.06-3.06	orienteerumine: Eesti MV, Kambja
2.06-3.06	tennis: kõrgkoolide MV, Tartu
2.06-11.06	poks: MM
3.06	ujumine: EUL noortesarja finaali, Keila
3.06	sõudmine: E. Seiler-B. Lõhmuse mälestusvõistlus, Pärnu
3.06	jalggrattasport: Körve Rattasõit / Estonian Cup I etapp, Körve
3.06	ratsutamine: EMV ponid, Tallinna RB
3.06	triathlon: Vanalinna basseinitriathlon, Tallinn
3.06-4.06	kergejõustik: TÜ meistrivõistlused, Tartu
4.06-11.06	laskmine: MK - München
5.06	kergejõustik: Võru TV 10 olümpiastarti IV etapp, Võru
5.06	jalgpall: Eesti - Iiri U - 21, Tallinn
5.06-6.06	kergejõustik: TV 10 olümpiastarti maakonna mitmevõistluse finaali, Rakvere

Muutuv keskkond ja spordi strateegilised valikud

JOE NOORMETS

Eesti Spordi Keskliidu peaspetsialist

Eesti spordiorganisatsioon on märkimisväärsete strateegiliste valikutega ees. Millest lähtutakse edasistes tegevustes? Kas ja kui palju arvestatakse ühiskonnas aset leidnud ja -leidvaid muutusi?

Spordistrateegia loomise üheks lähtekohtaks peaks kindlasti valima inimese ja ühiskonna vajadused, millest kasvab välja ühtne väärtusalus ja selle põhjal saab teha kesksed valikud ka spordis. Nendega avaldatakse mõju kogu tegevusahelale, kuhu on haaratud sportlased, treenerid, klubid ja liidud, ning millel on nii kohalik, piirkondlik kui üleriigiline mõõde. Selleks vajatakse selget nägemust spordi tegevuskeskkonna hetkeseisust ja suundumustest.

Spordi suundumused

Palju on räägitud ja kirjutatud viimasel kümnendil aset leidnud suundumustest spordis. Nendeks on:

- a) spordi globaliseerumine, kommertsialiseerumine, professionaliseerumine ja medialiseerumine;
- b) spordialade ja liikumisviiside mitmekesistumine, mis on aidanud kaasata uusi sihtrühmi (vanurid, puuetega inimesed, naiste üha suurenev osalemine, jne);
- c) uute nähtuste tekkimine nagu näiteks fitness- ja terviseteenused;
- d) osalemismotiivid on mitmekesisemad kui varem – ainsateks motiivideks ei ole enam vaid võistlusel osalemine/võitmine ja saavutused, vaid ka nauding liikumisest, tervis, hea tuju, välimus, jne;
- e) uue "liikumiskultuuri" sünd.

Suurenevad nõudmised

Spordi, ja eriti tippspordi põhiideeks ja eesmärgiks on olnud, on ja jääb võistlusel edu saavutamine. Kuna võistlus on spordis pidev protsess, kaldub saavutusnõuete tase suurenema. See on tinginud endisaegse amatöörspordi muundumise professionaalseks töölaadseks tegevuseks. Kui esi-

meses olid sportlikud huvid kohandatud teistele tähtsamatele eluhuvidele, siis professionaalses spordis on vastupidiselt muud eluhuvide kohandatud suurenenud spordi nõuetele vastavaks.

Kuna sportlaselt nõutakse ja oodatakse üha rohkem, ei ole individuaalsed jõupingutused üksi enam piisavad, et garanteerida soovitud edu rahvusvahelisel areenil. Edu saavutamine on tänapäeval enamjaolt sportlase ja tema taustajõudude ühise tootmisprotsessi ja riski väljund, kasutades selleks erinevaid ühiskonna ressursse ning asjatundlikkust. Selles nn tootmissüsteemis jäävad sportlased ise sageli justkui toormaterjaliks – kehvaks, lootustandvaks või heaks –, mida tuleb töödelda samal moel kui toormaterjali töödeldakse tööstuses tarbeesemeteks turu vajaduste rahuldamiseks.

Kaasnevad riskid

See tippspordi tasandil toimuv spordi muundumine, tingitud suurenevast nõudmiste tasemest, toob kaasa suurenenud kapitalimahutuse vajaduse nii sportlaste, spordiorganisatsioonide kui ka ühiskonna poolt tervikuna. Sellega kaasnevalt muutub sport aga üha altimaks väliste huvide imbumisele ning mitmesuguste väärilmõistmistele, kuritarvitustele ja konfliktidele. Need omakorda suurendavad vajadust mitmesuguste vastuabinõude järele, säilitamaks traditsioonilisi spordiideale. Fakt on see, et väärtusidealistikud kontseptsioonid ja tegelik olukord rahvusvahelises ning ka rahvuslikus spordis lahknevad teineteisest üha enam.

Spordi põhiolemus on seega paljus muutunud, tahame me seda endale tunnistada või ei. Sport on sisemiselt laienenud, paisunud ja "lõhkenud" ning osaliselt minetanud oma senise tähenduse ning ületanud endisaegsed piirid. Üheltpoolt on tulemuseks spordi negatiivne pool, milles spordi algupärased tunnused – saavutused ja võistlus – on viidud äärmusesse. Sellega kaasnevad liialdused, nagu lapstööjõud, doping ja teraviskahjustavad treeningmeetodid.

Teisalt on sport siiski liikunud ja üha liikumas ka teises, positiivsemas, eelnevale vastupidises suunas. Tänu "sport kõigile" idee laialdasele levikule on spordis osalemise lävepakk madaldunud. See sai võimalikuks saavutusorientatsiooni rõhu vähendamise ja nauding, lõbu, ühtekuuluvuse, suhtlemise, rekreatsiooni ja tervise esiletõstmisega. Arenenud on palju alternatiivseid spordi vorme (mille kohta sakslased kasutavad paradoksaalset silti "mittesportlik sport"), milles on esiplaanil nauding, mõnu, seiklus, vormisolek ja välimus ning mis on leidmas inimeste seas üha enam poolehoidjaid.

Vajadus muutuda

Ühiskond meie ümber muutub pidevalt ning need meetodid ja vahendid, mis on meid seni spordis edasi viinud ja meile edu toonud, ei kindlusta seda enam praegu ega tulevikus. Üha vähem kehtib põhimõte, et tulevik on üks-ühene jätk sellele, kust tullakse. Kes seda ei mõista, võib end kergesti leida oma organisatsiooni kontorist, ilma et talle oleks alles jäänud muud, kui vaid võimalus kurta oma muresid ja meenutada möödunud helgeid aegu. Plaanid, mis tehtud eeldusel, et olevik jätkub tulevikus, on määratud läbikukkumisele.

Arvestada tuleb siinjuures sellega, et me kanname endaga kogu aeg kaasas selliseid mentaalseid kaarte, mille järgi peetakse loomulikuks senikehtinud tõdede kehtivust. Me peame kontrollima, kas need tõed ikka tõesti kehtivad või on aeg neis korrektiive teinud. Jäigad ja kivistunud arusaamad takistavad uutemoodi mõtlemist.

Meil ei maksa liialt uskuda saatuse kõike määravasse jõusse ning arvata, et minevikupärand ja selle tekitatud mentaalsus on paratamatu, vaid tuleks mõelda konkreetsete võimaluste loomisele, kuidas neid kivistunud arusaamu ületada. Kuna mentaalsus ja selle aluseks olev maailmapilt ja inimkäsitlus sünnivad igapäevastes elusituatsioonides, on nende teadlik mõjutamine ja muutmine võimalik. Seda kindlasti ka Eesti spordis.

Eesti Olümpiakomitee seminar

Kaasaegse vastupidavustreeningu põhialused ja arengusuunad

30. ja 31. mail Käärikul

Kolmapäev 30. mai

- 10.00 **Seminari avamine**
10.15 ATKO VIRU (Eesti) Vastupidavustreeningu monitooring
11.15 ENRIQUE PASCUAL (Hispaania) . . . Hispaania kesk- ja pikamaajooksjate treeningsüsteem Fermin Cacho ja Abel Antoni näitel
- 12.30 **Kohvipaus**
12.50 JEAN MEDELLI (Prantsusmaa) Bioenergeetilised kahanemisreaktsioonid piirkoormustele jalgrattaspordis
- 14.00 **Lõuna**
15.00 VAHUR ÖÖPIK (Eesti) Vastupidavusliku töövõime toitumuslikud aspektid – süsivesikud
16.00 HARRY LEMBERG (Eesti) Võistlusvormi viimistlusetapp suure ajavahega kohanemise tingimustes – Sydney OM-i näitel
- 16.30 TARVO KIUDMA (Eesti) Terviseriskid vastupidavusalade sportlastel
- 17.00 **Kohvipaus**
17.30 EVE PIHL (Eesti) Endiste sportlaste terviseriskid
18.00 JAAK MAE (Eesti) Milles näen sportlasena reserve Salt Lake City OM-i künnisel?
18.30 TÕNIS MATSIN (Eesti) Pikaajane koostöökogemus Eesti suusakoondisega
19.00 KOKKUVÕTE ja vaba mikrofon teemal "Mida saime kasulikku igapäevatöösse?"

Neljapäev 31. mai

- 9.00 TEET SEENE (Eesti) Vastupidavus – päritav või arendatav võime?
10.00 WALTER MAYER (Austria) Austria murdmaasuusatajate treeninguideoloogia
11.30 FELIKS SUSLOV (Venemaa) Mäestikutreeningu roll ja ülesehitus kaasaegses treeninguideoloogias
12.30 **Kohvipaus**
13.00 PEKKA VÄHÄSÖYRINKI (Soome) . . Simuleeritud mäestikutreeningu efektid ja ülesehitus murdmaasuusatajatel
- 14.00 **Lõuna**
15.00 ANTS NURMEKIVI (Eesti) Vastupidavustreeningu energeetilised ja adaptiivsed aspektid
16.00 TOIVO JÜRIMÄE (Eesti) Keha koostisega seonduvad probleemid vastupidavusalade sportlastel
16.30 MIHKEL ZILMER (Eesti) Adekvaatne toitumine ja organismi immunoloogiline staatus vastupidavusalade sportlastel
- 17.15 **Kohvipaus**
17.45 MATI ALAVER (Eesti) Tippsuusatajate ettevalmistusest, organisatsioonist, metoodikast ja taustajõududest
18.30 KOKKUVÕTE ja vaba mikrofon teemal "Mida seminarilt kaasa võtta?"

Korraldajad:

EOK, Tartu Ülikooli kehakultuuriteaduskond, Eesti Kergejõustikuliit, Eesti Suusaliit

Info ja registreerimine:

Harry Lemberg, Tartu Ülikooli spordikeskus
Telefon / faks (27) 375 370
E-post: harryl@ut.ee

Üheskoos unistust kandes

Täiuseihalus.

Mõttelend.

Tegevushaare.

Ühtekuuluvus

suures ja õilsas

mängus.

Kustumatu valgus,

mis väärrib

lugupidamist.

Unistus,

mis saanud

alguse

päikesekiirest.

EOK SPONSOR

E E S T I O L Ü M P I A L I I K U M I S E T O E T A J A D 2 0 0 1 - 2 0 0 4